AZG NEW 1.QXD 1/28/2009 11:05 PM Page 1

Ազգ
Azg
29 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 2009 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 13 (4149)
ISSN: 1829-1651

Թուրքական պատվիրակությունը մեկնել է ԱՄՆ` Ցեղասպանության ընդունումը կանխելու

Թուրքական պատվիրակությունը մեկնել է Միացյալ Նահանգներ` Կոնգրեսում Հայոց ցեղասպանության վերաբերյալ բանաձեւի հնարավոր ընդունումը կանխելու նպատակով: Ինչպես հաղորդում են թուրքական լրատվամիջոցները, պատվիրակությունը գլխավորում է Թուրքիայի «Արդարություն եւ բարգավաճում» իշխող կուսակցության փոխնախագահ Սուաթ Քընըքլըօղլուն: Պատվիրակության անդամները Վաշինգտոնում հանդիպումներ են ունենալու ամերիկյան նոր վարչակազմի անդամների, կոնգրեսականների եւ հրեական կազմակերպությունների ներկայացուցիչների հետ, հաղորդում է «Նոյյան տապանը»:

Օգտակար ու կառուցողական, ու երկու ժամ

Սարգսյան-Ալիեւ հերթական հանդիպումը եւ սպասվող համանախագահական այցը տարածաշրջան

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ
Ցյուրիխ

Կառուցողական ու օգտակար: Այսպիսին որակեցին երեկ Ցյուրիխում տեղի ունեցած Սերժ Սարգսյան-Իլհամ Ալիեւ հանդիպումը ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համանախագահները, որ ժամանել էին Դավոսում տեղի ունեցող տնտեսական ֆորումին մասնակցելու ու այդ շրջանակներում էլ կազմակերպված հանդիպումն իրականացնելու համար: Տեղական ժամանակով 11:50-ին սկսված հանդիպմանը Ցյուրիխի «Ռեդիսոն-սաս» ժամանեց Հայաստանի նախագահը, ապա նրան հետեւեց Իլհամ Ալիեւը:

Սարգսյան-Ալիեւ երրորդ հանդիպումը, որին մասնակից էին ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համանախագահներ Յուրի Մերզլյակովը (Ռուսաստան), Մեթյու Բրայզան (ԱՄՆ) եւ Բեռնար Ֆասիեն (Ֆրանսիա), ինչպես նաեւ երկու երկրների արտգործնախարարները ու Հարավային Կովկասում ԵԱՀԿ գործող նախագահի անձնական ներկայացուցիչ Անջեյ Կասպրշիկը, տեւեց երկու ժամ, որից քիչ ավելի անց հայ լրագրողներին որոշ տեղեկություններ փոխանցեցին **Էդվարդ Նալբանդյանն** ու **Էլմար Մամեդյարովը:** Ընդ որում, ադրբեջանական արտաքին գերատեսչության ղեկավարը թեեւ ընդգծեց, որ միայն հայ լրագրողներն են տվյալ պահին այդտեղ, բայց պատասխանեց մեր հարցերին:

Հայաստանի ԱԳ նախարար Էդվարդ Նալբանդյանը նշեց, որ հանդիպումը կառուցողական էր, օգտակար: Նալբանդյանի խոսքերով, շարունակվեցին նախագահների հանդիպումները, որ սկսվել են Պետերբուրգում եւ Մոսկվայում, «լավ տոնով ու մթնոլորտում, երկու նախագահները նշեցին որոշակի դինամիկայի առկայություն, որ հանդիպումները կրում են պարբերական բնույթ»:

Տես էջ 2

ՌՈՒՍ ՈՒՂՂԱՓԱՌ ԵԿԵՂԵՑԻ

Մոսկվայի եւ համայն Ռուսիո նոր պատրիարքն է մետրոպոլիտ Կիրիլը

Մոսկվայում անցկացված եկեղեցական ժողովի լիագումար նիստում գաղտնի քվեարկությամբ Մոսկվայի եւ համայն Ռուսիո նոր պատրիարք է ընտրվել Սմոլենսկի եւ Կալինինգրադի մետրոպոլիտ Կիրիլը: Նա հայրապետական գահապահի պարտականությունները էր կատարում Ալեքսեյ Բ պատրիարքի մահից` 2008-ի դեկտեմբերի 6-ից ի վեր:

ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ը հաղորդում է, որ մետրոպոլիտ Կիրիլը Մոսկվայի եւ համայն Ռուսիո պատրիարք է ընտրվել ստանալով եկեղեցական ժողովի մասնակիցների 697 վավերական քվեներից 508-ը:

Նոր պատրիարքի ընտրության օրը ժողովի մասնակիցների տանջալի սպասումը մեղմացվել է Քրիստոս փրկչի տաճարում բարի խորհրդանշանի հայտնվելով. Մայր տաճարի մասը կազմող տորին` Պայծառակերպության տաճարում մյուռոն է հայտնվել «Չար տարերը փափկեցնող» Աստվածամոր սրբապատկերի տորին մասում եւ զգացվել է ուժեղ անուշահոտություն: Այդ մասին Ի-ՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի թղթակցին պատմել է ժողովի մասնակիցներից մեկը:

Տաճարի սպասավորները պարզաբանել են, որ այդ սրբապատկերից անցյալում մի քանի անգամ մյուռոն էր արտազատվել, բայց այս անգամ մյուռոնային ցողը «շատ ավելի զգալի է»:

Եկեղեցական ժողովի վերջին` 3-րդ լիագումար նիստից առաջ մետրոպոլիտ Կիրիլի միակ մրցակիցը Մոսկվայի պատրիարքարանի գործերի կառավարիչ, Կալուգայի եւ Բորովի պատրիարք Կլիմենտն էր: Երրորդ թեկնածուն` Մինսկի եւ Սլուցկի մետրոպոլիտ Ֆիլարետը վերջին նիստից առաջ ինքնաբացարկ էր հայտարարել` խնդրելով իր ստացած քվեները փոխանցել Կիրիլին:

Երեկ նորընտիր պատրիարքին իր շնորհավորանքի խոսքն է հղել Ամենայն հայոց կաթողիկոս Գարեգին 2-րդը:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Թուրքիայի վարչապետը չի բացառում Սերժ Սարգսյանի հետ հանդիպման հնարավորությունը

«Մեր հանդիպման համար որեւէ խոչընդոտ չկա, հնարավոր է, որ դա տեղի ունենա», հայտարարել է Ռեջեբ Թայիփ Էրդողանը` կրկին հիշեցնելով հետեւյալը. «Մենք գալով իշխանության` նախ բացեցինք օդային ճանապարհը` ասելով` թող մի ժեստ լինի: Մեր իսկ միջոցներով վերանորոգեցինք Աղթամարի եկեղեցին: Այժմ մեր երկրում անօրինական կերպով ապրում է 40 հազար հայ: Մենք նրանց պահում ենք: Ինչո՞ւ, որովհետեւ իրենց երկրում ապրելու հնարավորություն չունեն: Այնտեղից փախել եւ եկել են: Մենք էլ նրանց առջեւ բացել ենք մեր դռները: Սակայն ոմանք Թուրքիայի դեմ արշավներ են կազմակերպում»: Նշենք, որ Դավոսում մեկնարկած Համաշխարհային տնտեսական համաժողովին մասնակցելու համար Շվեյցարիա է մեկնել նախագահ Սերժ Սարգսյանը:

ՀԱԿ-ը ափսոսանք է հայտնում ԵԽԽՎ-ի ընդունած բանաձեւի առնչությամբ

Հայ ազգային կոնգրեսը հայտարարությամբ է հանդես եկել, որում ափսոսանք է հայտնում ԵԽԽՎ-ի` նախօրեին ընդունած 1643 բանաձեւի կապակցությամբ, հաղորդում է «Ազատություն» ռադիոկայանը: Հայտարարությունը ԵԽԽՎ-ում տարածեցին կոնգրեսի ներկայացուցիչներ **Լեւոն Զուրաբյանը** եւ **Արման Գրիգորյանը**: Ընդունված բանաձեւը որակելով «կտրուկ նահանջ» 2008 թվականի դեկտեմբերի 17-ին մոնիտորինգի հանձնաժողովի ներկայացրած նախագծից` Հայ ազգային կոնգրեսը ափսոսանք է հայտնում, որ «մոնիտորինգի հանձնաժողովում եւ վեհաժողովում քվեարկությունը կայացավ ոչ ամբողջությամբ ճշգրիտ տեղեկատվության հիման վրա»: Հայ ազգային կոնգրեսը պնդում է, որ մինչ օրս ազատազրկված են մնում 58 քաղբանտարկյալներ, ինչը հարցականի տակ է դնում առաջընթացի վերաբերյալ հայտարարությունների արժանահավատությունը: ՀԱԿ-ը մտահոգություն է հայտնում «համազեկուցողների աշխատանքում թափանցիկության պակասի եւ ընդդիմության հետ հաղորդակցվելուց նրանց խուսափելու կապակցությամբ»:

Կալանավորված պատգամավորները պահանջում են ԱԺ նիստ

Մյասնիկ Մալխասյանի եւ Սասուն Միքայելյանի շահերի պաշտպան **Հովիկ Արսենյանը** «Ազատություն» ռադիոկայանին փոխանցել է, որ պատգամավորներ Սասուն Միքայելյանի, Հակոբ Հակոբյանի եւ Մյասնիկ Մալխասյանի ստորագրությամբ մի նամակ է ուղղվել Հովիկ Աբրահամյանին, որով պահանջում են իրենց մասնակցությամբ ԱԺ նիստ հրավիրել, որտեղ գլխավոր դատախազ Աղվան Հովսեփյանից հնարավոր կլինի պահանջել իրենց մեղքն ապացուցող հիմքեր:

Կալանավորված պատգամավորները համարում են, որ չկան հիմքեր իրենց 11 ամիս անազատության մեջ պահելու համար:

Սպասվում է անկայուն եղանակ

Հունվարի 29-ին հանրապետությունում սպասվում է առանց տեղումների եղանակ, 30-ին եւ 31-ին առանձին շրջաններում կդիտվեն տեղումներ: Արարատյան դաշտում եւ Շիրակում` մառախուղ: Օդի ջերմաստիճանը հունվարի 30-ի գիշերը 2-3 աստիճանով կբարձրանա: Ինչպես «Արմենպրեսին» ասացին «Հայպետհիդրոմետում», Երեւանում հունվարի 29-ին սպասվում է առանց տեղումների եղանակ, 30-31-ը հնարավոր են տեղումներ: Ջերմաստիճանը գիշերը` 0 -2, ցերեկը` +2 +4, երեկոյան կողմ` -1 +1 աստիճան:

Չախալյանների դատական նիստը մեկ օրով հետաձգվեց

Չախալյանների ընտանիքի շահերի պաշտպան Ստեփան Ոսկանյանն «Ազգին» հաղորդեց, որ երեկ կայացավ Վահագն Չախալյանի, նրա հոր եւ եղբոր գործով, բազմիցս հետաձգվող դատական նիստը: Դատավորը քննեց եւ մերժեց Չախալյանների ընտանիքի փաստաբանի բոլոր միջնորդությունները: Այնուհետեւ հայտարարությամբ հանդես եկավ Վահագն Չախալյանը, չնայած դատավորի ընդհատելու փորձերին, այնուամենայնիվ նրան հաջողվեց կարդալ: Հայտարարությունում մասնավորապես ասված է, «Վրացական իշխանություններն իրականացնում են հետեւողական քայլեր` ուղղված ջավախահայության արտագաղթի խրախուսմանը եւ տարածաշրջանում էթնիկական առկա պատկերի փոփոխմանը» (ամբողջությամբ կարող եք կարդալ «Ազգի» կայքէջում www.azg.am): Հայտարարության վերջում Չախալյանը նշեց, որ ինքը որոշում է ընդունել հացադուլ սկսել ի բողոք այն անօրինականությունների, որոնք կատարվում են դատավարության ընթացքում եւ ի պաշտպանություն վերջերս ձերբակալված հայ տղաների: Երբ դատարանը անցավ վկաների հարցաքննությանը, պարզվեց, որ որեւէ վկա չի ներկայացել, մի քանիսը նամակ էին ուղարկել, ուր պնդում են իրենց նախնական ցուցմունքները: Դատավորը ցանկացավ դրանք ընդունել ի գիտություն, սակայն դատապաշտպանները պահանջեցին, որ վկաները ներկայանան: Դատավորը առաջարկեց քննել ամբաստանյալներին, սակայն Չախալյանները հրաժարվեցին ցուցմունք տալ մինչեւ վկաների քննությունը: Դատավորը մեկ օրով ընդմիջում հայտարարեց, մինչեւ վկաների ներկայանալը:

Հայաստանի ազգային բանակը 17 տարեկան է

Հունվարի 28-ին, հայոց բանակի ստեղծման 17-րդ տարեդարձի կապակցությամբ, տասնյակ հազարավոր երիտասարդներ այցելեցին Եռաբլուր` հարգանքի տուրք մատուցելու մեր բանակի հիմնադրման ակունքներում կանգնած հերոսների հիշատակին: Բազմահազարանոց երթի մասնակիցներին առանձնապես ոգեւորում էր ԲՀԿ նախագահ Գագիկ Ծառուկյանի ներկայությունը, որի գլխավորությամբ երիտասարդները պսակներ ու ծաղիկներ դրեցին հերոս ազատամարտիկների հուշահամալիրին, իսկ եկեղեցում մոմ վառեցին ու աղոթեցին զոհվածների հոգու հանգստության համար:

Երբը կազմակերպել էին ԲՀԿ երիտասարդական կառույցը, երիտասարդական հասարակական կազմակերպություններ ու բուհական ուսխորհուրդներ:

Տես էջ 2

AZG NEW 2.QXD 1/28/2009 10:50 PM Page 1

Ափսոսանքով Հայաստանին առաջարկվում է արագ լուծել «7-ի գործը»

Ձայնից չզրկեցին, բայց այդ մասին նշեցին նոր` 1643 բանաձեւում

Եվրոպայի խորհրդի խորհրդարանական վեհաժողովում հունվարի 27-ին ընդունված նոր` թիվ 1643 բանաձեւը հետաքրքրական դրույթներ է պարունակում, որոնք, ըստ էության, մտցվել են ի հավասարակշռումն ձայնի իրավունքից հայաստանյան պատվիրակությանը զրկելու պատժամիջոցի կիրառման: 11 դրույթից բաղկացած բանաձեւում վեհաժողովը, համազեկուցողներ Ժորժ Կոլոմբիեի եւ Ջոն Պրեսկոտի զեկույցի հիման վրա, նախ անդրադառնում է նախորդ բանաձեւերին ու դրանցում ամրագրված այն վիճակին, որ չնայած Հայաստանի իշխանությունների կողմից ԵԽԽՎ պահանջները բավարարելու կամքի առկայությանը` առաջընթացը գնահատվել էր ոչ նշանակալի:

Նշելով 2008-ի մարտի 1-2-ի դեպքերի անկախ, անկողմնակալ եւ արժանահավատ հետաքննության պահանջի մասին` վեհաժողովը ողջունում է ԵԽ մարդու իրավունքների հանձնակատարի առաջարկով Հայաստանի նախագահի որոշմամբ այդ դեպքերի հետաքննության փաստահավաք խմբի ստեղծումը, նաեւ այդ խմբում ընդդիմության մասնակցությունը:

1643 բանաձեւում ԵԽԽՎ-ը բոլոր քաղաքական ուժերին կոչ է անում զերծ մնալ փաստահավաք խմբի աշխատանքներին միջամտելուց կամ քաղաքական գնահատականներ տալուց: Միեւնույն ժամանակ, վեհաժողովը կոչ է անում Հայաստանի իշխանություններին երաշխավորել փաստահավաք խմբի հետ հնարավոր համագործակցությունը, բոլոր պետական մարմիններից եւ պաշտոնյաներից տեղեկատվության հասանելիությունը` առանց բացառության, ներառյալ այն պաշտոնյաներին, ովքեր պաշտոնաթող են եղել կամ փոխարինվել են 2008-ի մարտի 1-2-ի դեպքերից հետո: Փաստահավաք խմբին պետք է տրվեն անհրաժեշտ պարզաբանումներ` մարտի 1-2-ին ձերբակալված, հետապնդված եւ դատապարտված անձանց վերաբերյալ:

Վեհաժողովը ափսոսանք է հայտնում, որ մինչեւ վերջին պահը, միայն սահմանափակ առաջընթաց էր եղել ՀՀ իշխանությունների կողմից պահանջների կատարման առնչությամբ, մասնավորապես, որ հակառակ վեհաժողովի պահանջներին, հետապնդման գործերի եւ դատապարտումների զգալի մասը հիմնված է եղել միայն ոստիկանների ցուցմունքների վրա` առանց հիմնավորված փաստերի, եւ շատ քիչ են Հայաստանի քր. օր.-ի 225-րդ եւ 300-րդ հոդվածներով նախատեսված մեղադրանքներից հրաժարվելու դեպքերը:

Այս ընդունված բանաձեւում, ի տարբերություն բանաձեւի դեկտեմբերյան նախագծի, չկա «քաղաքական բանտարկյալներ» ձեւակերպումը: Դրա փոխարեն նշվում է, որ մարտյան իրադարձությունների հետ կապված զգալի թվով մարդիկ, մասնավորապես` 225-րդ հոդվածի 3-րդ մասով եւ 300-րդ հոդվածով մեղադրված անձինք եւ ոստիկանների վկայությունների վրա հիմնված մեղադրանքները եղել են քաղաքական պատճառներով: Սրանից հետեւում է, որ այս մեղադրանքներով դատապարտված անձինք կարող են համարվել քաղբանտարկյալներ:

Բանաձեւի մյուս դրույթով թեեւ ափսոսանք է հայտնվում Հայաստանի իշխանությունների կողմից համաներման, ներման կամ մեղադրանքից հրաժարվելու իրավական միջոցներից չօգտվելու մասին, սակայն ըստ էության սա ցույց է տալիս ԵԽԽՎ-ի համար ընդունելի տարբերակները, որոնք կարող են, օրինակ, հանգուցալուծել «7-ի գործը»:

Վեհաժողովը գոհունակություն է հայտնել Հայաստանի իշխանությունների նախաձեռնած բարեփոխումների առիթով, մասնավորապես լրատվության, ընտրական օրենսդրության եւ արդարադատության բնագավառներում եւ կոչ է անում իշխանություններին շարունակել համագործակցությունը Եվրոպայի խորհրդի մարմինների հետ:

Դժգոհ մնալով 2008-ի մարտի 1-2-ի դեպքերի հետ կապված ազատազրկման մեջ հայտնված մարդկանց իրավիճակից, այնուամենայնիվ վեհաժողովը գտնում է, որ Ազգային ժողովի վերջին նախաձեռնությունը` ԵԽ-ի չափանիշներին համապատասխան քրեական օրենսգրքի 225-րդ եւ 300-րդ հոդվածների վերանայումը, ներում շնորհվածների թիվը, նաեւ անկախ, թափանցիկ եւ վստահելի հետաքննություն կազմակերպելու դրական քայլերը պետք է համարվեն 1609 եւ 1620 բանաձեւերի կատարմանն ուղղված Հայաստանի իշխանությունների պատրաստակամություն:

Այդպիսով, վեհաժողովը բանաձեւով ամրագրեց, որ որոշում է չզրկել Հայաստանի պատվիրակությանը ձայնի իրավունքից` ուսումնասիրելով այս եւ նախկին բանաձեւերի իրականացման ընթացքը մինչեւ 2009-ի ապրիլյան նստաշրջան:

Այս էլ երրորդ բանաձեւով Եվրոպայի խորհրդի խորհրդարանական վեհաժողովը անդրադառնում է Հայաստանում ժողովրդավարական ինստիտուտների գործունեությանը: Ու չնայած խորհրդարանական վեհաժողովի այս նիստում առանձնակի բացասական կարծիքներ ու գնահատականներ չհնչեցին Հայաստանի հասցեին, բնավ էլ պետք չէ կարծել, թե երկրի հեղինակությանը հասցվող վնասի մասին խոսակցությունները ու հայտարարությունները տեղին չէին:

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ
Ստրասբուրգ

Բոյկոտելով ո՞ւր կհասնենք, հարց է տալիս Շարմազանովը

ԵԽԽՎ ձմեռային նստաշրջանում եւ 1643 բանաձեւի հետ կապված ՀՀԿ մամուլի խոսնակ, ԱԺ պատգամավոր **Էդուարդ Շարմազանովն** առանձնացնում է երկու կարեւոր կետ. ՀՀ պատվիրակությունը պահպանում է ձայնի իրավունքն ու սանկցիաներ չեն կիրառվում, երկրորդ` բանաձեւից հանվել է «քաղբանտարկյալներ» տերմինը: ՀՀԿ կուսակցության ներկայացուցիչը այդ որոշումը պայմանավորում է Հայաստանում նախագահի վերահսկողությամբ իրականացվող քաղաքական կամքի եւ բարեփոխումների առկայությամբ: Միեւնույն ժամանակ Շարմազանովը վստահ է, որ Հայաստանի իշխանությունները բազմաթիվ անելիքներ ունեն: Իսկ գլխավոր նպատակն այն է, որ մինչեւ հաջորդ նախագահական ընտրություններ Հայաստանում լիովին գործեն ժողովրդավար պետության դրույթները: Ինչ վերաբերում է ձայնի իրավունքից չզրկելուն` Շարմազանովը դա համարում է Հայաստանի ժողովրդավարական տեսլականի հաղթանակը:

1643 բանաձեւի ընդունման կապակցությամբ ընդդիմության ներկայացուցիչները տարբեր մեկնաբանություններ հնչեցրին: Մասնավորապես արմատական ընդդիմությունը դեռեւս ԵԽԽՎ նստաշրջանից առաջ կրկնում էր, որ Հայաստանը Ղարաբաղի հարցում պատրաստ է փոխզիջման եւ մտել է լուրջ գործարքների մեջ, որպեսզի ԵԽԽՎ-ում ձայնազուրկ չդառնա: Կամ էլ կարողացել է «ֆռռացնել» եվրոպացի զեկուցողներին: Շարմազանովը վստահեցրեց, որ իրենք եվրոպացի որեւէ պատգամավորի չեն «ֆռռացրել», իսկ բանաձեւի դրույթները կատարել են ոչ թե այն պատճառով, որ եվրոպացի «դասախոսներն» են դա պահանջել, այլ որովհետեւ ներկա իշխանություններն էլ ցանկանում են Հայաստանը տեսնել անվտանգ ու իսկապես ժողովրդավար պետությունների շարքում: «Հայաստանի իշխանությունները առաջարկել են քրեական օրենսգրքի 225 եւ 300-րդ հոդվածներում կատարել փոփոխություններ, վերամշակումներ: Դա հայկական կողմից քաղաքական կամքի դրսեւորում է: Այդ հոդվածների փոփոխության մասին որեւէ հոդվածում կամ բանաձեւում նշված չէ: Հետեւաբար դա փաստում է, որ իշխանություններն ունեն քաղաքական կամք»:

Ղարաբաղի հարցում փոխզիջումներ կատարելու մասին ընդդիմության վարկածի կապակցությամբ Շարմազանովը նշեց, թե դա որոշ ընդդիմադիր գործիչների աշխատանքն է: «Ոչինչ այնքան արագ չի տարածվում, որքան սուտը: Հայաստանի իշխանությունները Ղարաբաղի հարցում որեւէ զիջման չեն պատրաստվում գնալ: Զարմանալի է այն մարդկանց վարմունքը, ովքեր լինելով իշխանության ղեկին, լավ հասկանալով, թե ինչ է նշանակում պետական շահը, ավելի բարձր դասեցին իրենց անձնական ամբիցիաները»:

Եթե իշխանության առաջիկա գործընթացների հարցում Շարմազանովը հստակեցնում է, որ կառավարությունը պետք է շարունակի տնտեսական բարեփոխումներով ու ժողովրդավարական հիմունքներով պետություն ստեղծելու ուղին, ապա ընդդիմությունն, ըստ նրա, յուրաքանչյուր պատեհ-անպատեհ առիթով կքննադատի իշխանության գործունեությունը: «Ոչ ոք չի ժխտում, որ Հայաստանում կան խնդիրներ, որոնք պետք է լուծվեն: Դրանց հետ մեկտեղ պետք է կատարվեն 1609, 1620 եւ 1643 բանաձեւերը: Ժողովրդավարության առումով տեղին կլինի մեջբերել ՀՀ առաջին նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի խոսքը. «Ինձնից հետո 10 պրեզիդենտս էլ փոխվի, նոր Հայաստանը կհասնի եվրոպական չափանիշներին»: Հիմա իրենք ուզում են, որ ժողովրդավարությունը միանգամից զարգանա, բոլոր հարցերի պատասխանները տրվեն ու Հայաստանը պետական հեղաշրջումից ու արյունահեղությունից հետո հասնի եվրոպական պետությունների դասական օրինակին:

Թե՛ ընդդիմությունը, թե՛ իշխանությունը միեւնույն նավի անդամներ են: Պետք է ոչ թե ատենք միմյանց, այլ հակադիր կարծիքների շնորհիվ ավելի առաջ մղենք պետության շահերը: Բոյկոտելով ո՞ւր կհասնենք: Իրենք բոյկոտում են մարտի 1-ի հանձնաժողովը, որակումներ տալիս: Եթե խոսում ենք ժողովրդավարության մասին, ապա առաջնահերթ պետք է նկատի ունենանք նաեւ քաղաքական կոռեկտությունը: Վերջինը ընդդիմության որոշ ներկայացուցիչների մեջ լիովին բացակայում է»:

ՀԱՍՄԻԿ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

ԲԱՆԱԿԻ ՕՐՎԱ ԱՌԹԻՎ

Հայաստանի ազգային բանակը 17 տարեկան է

1-ին էջից

«Ես ողջունել եւ աջակցել եմ մեր կուսակցության երիտասարդական կառույցի այս նախաձեռնությունը: Ամեն մի հայ մարդու համար սա հաղթանակի, ուժի օր է, ամեն մի հայ հպարտանում է այս օրով, իր բանակով: Այս նախաձեռնության հեղինակները մեր երիտասարդներն են, ովքեր հավաքվել են այստեղ հարգանքի տուրք մատուցելու զոհված ազատամարտիկների հիշատակին, այն նվիրյալներին, ովքեր չխնայեցին կյանքը եւ իրենց արյան գնով ազատագրեցին ու պաշտպանեցին մեր հայրենիքը: Մեր երիտասարդական կառույցի անդամները նաեւ այցելել են զոհվածների ընտանիքներին, ցավակցել, մխիթարել նրանց, որպեսզի նրանք իմանան, որ մշտապես մեր ուշադրության կենտրոնում են եւ միշտ կարող են ակնկալել մեր աջակցությունը: Մենք մեր ուշադրությամբ պետք է թեթեւացնենք նրանց ցավն ու հոգեկան ապրումները», ասաց ԲՀԿ նախագահ **Գագիկ Ծառուկյանը**:

Երթի ընթացքում Գագիկ Ծառուկյանին էին մոտենում զոհված ազատամարտիկների մայրեր, այրիներ, հարազատներ: Նրանց բոլորի համար Գագիկ Ծառուկյանը գտնում էր մխիթարանքի ու երախտիքի խոսքեր, տեղեկանում նրանց հոգսերի մասին, դրանք թեթեւացնելու եւ աջակցելու համար:

«Մեր բանակին մաղթում եմ հզորություն, միշտ հաղթանակներ, ուժ եւ կորով: Մենք մեր հայրենիքը պետք է սրբությամբ պահպանենք ու պաշտպանենք: Մեր բանակին մաղթում եմ նորանոր հաջողություններ», նշեց Գագիկ Ծառուկյանը:

Օգտակար ու կառուցողական, ու երկու ժամ

1-ին էջից

Ըստ Նալբանդյանի, կա որոշակի առաջընթաց, որ երկու նախագահները հանդիպումից հանդիպում ավելի լավ են հասկանում կողմերի դիրքորոշումը, այն դժվարություններն ու խոչընդոտները, որ կան կարգավորման ճանապարհին: Ամեն դեպքում, համանախագահները մեկ ամսից կայցելեն տարածաշրջան:

Մամեդյարովն, իր հերթին, համաձայնեց իր գործընկերոջ հետ, ավելացնելով, որ պետք է փնտրել մերձեցման եզրեր, որ առաջ գնանք: «Մենք էլ ենք գտնում, որ կա դինամիկա, շարժում, պետք է իմ գործընկերոջ հետ շարունակենք ջանքերը», նշեց Ադրբեջանի ԱԳ նախարարը: Հիմնվելով ներկայումս մշակվող հիմնական սկզբունքների վրա, ըստ Մամեդյարովի, դրանց մի մասի առնչությամբ կողմերի միջեւ արդեն կա ըմբռնում, թե որ ուղղությամբ եւ ձեւով կհամաձայնեցվեն: «Կան կարեւոր սկզբունքների մեջ հարցեր, որ մնում են չհամաձայնեցված, չլուծված, դրա համար էլ տեղի են ունենում այս հանդիպումները»:

Նալբանդյանն էլ ավելացրեց, որ ներկա պահին խոսքը սկզբունքների մշակման ու համաձայնեցման մասին է, եւ միայն որոշակի համաձայնություններից հետո սկզբունքների շուրջը կողմերը կսկսեն աշխատանքները շրջանակային փաստաթղթի ուղղությամբ:

«Ազգի» հարցին, թե դեռեւս քանի սկզբունք է մնում չհամաձայնեցված, Մամեդյարովը պատասխանեց. «Այն համատեքստում, որ ներկայացվել է համանախագահների կողմից, եւ շարունակությունը Մադրիդում, ապա նաեւ Հելսինկիում, մենք քննարկում ենք երեք-չորս սկզբունք: Դրանցից մի քանիսում ըմբռնում կա, այն օդում է, իսկ թե ինչպես կձեւակերպվի, երբ` ժամանակի հարց է, բայց սկզբունքորեն ըմբռնումը հնչում է: Խնդրահարույց են մեկ-երկուսը, որոնց առնչությամբ պետք է գտնել փոխընդունելի տարբերակներ»:

Հայաստանի արտգործնախարար Նալբանդյանն ավելացրեց. «Ըմբռնումն այս կամ այն սկզբունքների առումով բնավ չի նշանակում, թե համաձայնեցված են»:

Համանախագահներ Մեթյու Բրայզան ու Բեռնար Ֆասիեն էլ հավելեցին, որ փետրվարի վերջին կամ մարտի սկզբին կրկին կլինեն տարածաշրջանում:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԸ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետութեան 47
ֆաքս 374 10 562863
e-mail: azg@azg.am
azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ 529221
Հաշվապահութիւն (գովազդ) / հեռ 582960
Լրագրողների սենեակ / հեռ 581841
Համակարգչ. ծառայութիւն / հեռ 582483
Շուրջօրեայ լրահաւաք ծառայութիւն / հեռ 529353
Համակարգչային շարուածքը «Ազգ» թերթի
Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան խստիւ արգելւում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
Գ տառով յօդուածները գովազդային են, որոնց բովանդակութեան համար խմբագրութիւնը պատասխանատուութիւն չի կրում:
"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 374 10 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 0010

Բանակի օր

Տարածաշրջանում հայոց բանակի ամենամարտունակ լինելը անվիճելի փաստ է

Հայկական բանակի կազմավորման օրը համարվում է 1992 թվականի հունվարի 28-ը, երբ կառավարությունը պատմական որոշում ընդունեց «Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության նախարարության մասին» եւ հրապարակվեց նախարարի առաջին հրամանը:

Պաշտպանության նախարար Սեյրան Օհանյանը, ՀՀ վարչապետ Տիգրան Սարգսյանը, ԱԺ նախագահ Հովիկ Աբրահամյանը, ՀՀ ոստիկանապետ Ալիկ Սարգսյանը, բարձրաստիճան այլ պաշտոնյաներ, քաղաքական եւ հասարակական գործիչներ, պաշտպանական գերատեսչության հրամանատարական կազմը բանակի օրվա կապակցությամբ երեկ այցելեցին Եռաբլուր՝ հարգանքի տուրք մատուցելու արցախյան պատերազմի զոհերի հիշատակին, ծաղկեպսակ դրեցին Անդրանիկ զորավարի եւ Վազգեն Սարգսյան սպարապետի շիրիմներին:

Պաշտպանության նախարար **Սեյրան Օհանյանի** խոսքերով՝ ողջ հայ ժողովուրդը տոնում է հայկական բանակի 17-ամյակը, որը ձեռք է բերել իր նորօրյա պատմության ընթացքում: «Բանակը կազմավորվել է եւ իր ամբողջ խնդիրներն իրականացրել միահամուռ ուժերի շնորհիվ: Ես առաջին հերթին շնորհավորում եմ մեր ժողովրդին, երախտագիտության խոսքեր եմ ուզում ասել, որ յուրաքանչյուրն իր լուման ներդրել է մեր բանակի կայացման գործում», նշեց նախարարը:

Ս. Օհանյանը նկատում է, որ վերջին տարիներին բանակի առջեւ ծառացած գլխավոր խնդիրներից է բարեփոխումների իրագործումը. «Մենք մի աստիճանի ենք հասել, թե՛ որակական, թե՛ կառուցվածքային, թե՛ քանակական խնդիրներով, որ այսուհետեւ պետք են որոշակի բարեփոխումներ, որպեսզի կարողանանք ապահովել հետագա զարգացումը եւ բանակը համապատասխանեցնենք այսօրվա գործող ժամանակակից չափանիշներին: Սա է պահանջում եւ անվտանգության, եւ սպառնալիքների վերլուծությունը»:

«Մեր բանակի գլխավոր առանձնահատկությունն այն է, որ նա իրականացնում է ռազմական հերթապահություն՝ հուսալի պաշտպանություն ապահովելով ոչ միայն Հայաստանի, այլեւ Ղարաբաղի սահմաններում», ընդգծեց նախարարը:

Վերջինիս մատուցմամբ, յուրաքանչյուր տարի համապատասխան միջոցառումներ են իրականացվում բանակի զարգացման ապահովման համար, իսկ 2008-ին վերանայվել է պաշտպանական, ռազմավարական ծրագրումը, ինչի հիման վրա անցկացվել է բանակի կառուցվածքային բաժանում, ինչպես նաեւ զորամասերի ռազմական եւ տեխնիկական ապահովում:

Պաշտպանական գերատեսչության ղեկավարը նաեւ ասաց, որ յուրաքանչյուր ղեկավար պետք է վերագնահատի եւ արժեւորի բանակի անցած ամբողջ ճանապարհը եւ գնահատի բոլոր այն մարդկանց, որոնք իրականացրել են բանակի կայացումը: «Այսօր անկասկած հպարտության զգացումով ենք լցված, դարեր ի վեր չենք ունեցել կանոնավոր բանակ, այսօր ունենք այդ կանոնավոր բանակը եւ դրա կայացումը զուգադիպել է մեր՝ ՀՀ անկախության հետ, նա կանգնած է եղել անկախության ակունքներում ու ամեն ինչ արել է, որ այսօրվա մեր ժողովրդի խաղաղ արարումը ապահովվի, եւ կարողացել ենք ժողովրդին տանել այն ուղիով, որով ինքն է ուզում՝ դեպի ազատություն եւ անկախություն», հավելեց նախարարը:

ՆԱԻՐԻ ՄՈՒՐԱԴՅԱՆ

Պարգեւատրումներ բանակի 17-րդ տարեդարձի կապակցությամբ

ՀՀ զինված ուժերի կազմավորման 17-րդ տարեդարձի կապակցությամբ ՀՀ պաշտպանության նախարարությունում երեկ կազմակերպված հանդիսավոր նիստում համակարգի մի շարք աշխատակիցներ արժանացան պարգեւների եւ շնորհակալագրերի: Շնորհավորելով ներկաներին մասնագիտական տոնի կապակցությամբ՝ ՀՀ պաշտպանության նախարար **Սեյրան Օհանյանը** նշեց, որ պատերազմի դաշտում անցնելով փառապանծ մարտական ուղի, իսկ խաղաղ պայմաններում՝ մարտական պատրաստվածության բարձր դասեր, հայոց բանակը հայ ժողովրդի հպարտության ու ոգեւորության աղբյուրն է. «Կազմավորվելով եւ ձեւավորվելով ծանր պայմաններում՝ մեր բանակը կարողացավ շատ կարճ ժամանակահատվածում դառնալ ժամանակակից չափանիշներին համապատասխան, մարտունակ ու հզոր կառույց: Ակնհայտ է, որ ներկա եւ ապագա մեր բոլոր հաղթանակների ամենալուրջ գրավականը ամրակուռ շարքերով հայոց բանակն է: Մեր որոշ գործընկերների համար այսօր կրկնակի տոն է. նրանք իրենց օրինակելի ծառայության համար արժանացել են կառավարական եւ գերատեսչական բարձր պարգեւների»:

ՀՀ ազգային անվտանգության ծառայության տնօրեն **Գորիկ Հակոբյանի** խոսքով՝ հասարակությունն այսօր ոգեւորությամբ է արձանագրում այն փաստը, որ հայոց բանակը տարածաշրջանում հզոր է եւ ի զորու է ապահովել երկրի անվտանգությունն ու տարածքային ամբողջականությունը: Նա հայոց բանակին հետագա գործունեության ճանապարհին հաստատակամություն մաղթեց:

ՀՀ ոստիկանության պետ **Ալիկ Սարգսյանն** իր շնորհավորական խոսքում հայոց պետականության կերտման եւ կայացման գործում բանակի դերն անգնահատելի համարեց:

ՀՀ գլխավոր դատախազ Աղվան Հովսեփյանի հղած ուղերձում նույնպես բանակի դերը երկրի անվտանգության ապահովման հարցում բարձր գնահատվեց:

ՀՀ նախագահի հրամանագրով հայոց բանակի օրվա կապակցությամբ եւ մարտական պատրաստվածության ապահովման գործում ներդրած նշանակալի ավանդի, ինչպես նաեւ ծառայության ընթացքում ցուցաբերած խիզախության ու անձնվիրության համար հուշամեդալներով պարգեւատրվեցին համակարգի մի շարք աշխատակիցներ, ազատամարտիկներ:

ՀՀ ոստիկանապետը «Մարտական զորակցություն» մեդալով եւ անվանական զենքով պարգեւատրեց ՀՀ պաշտպանության նախարարին, հուշանվերներ հանձնեց համակարգի աշխատակիցներին:

ԱԱԾ տնօրենի հրամանով Ս. Օհանյանը պարգեւատրվեց հուշանվերդաշույնով, իսկ համակարգի մի շարք աշխատակիցներ՝ հուշանվերներով: Հուշանվերներ հանձնվեցին նաեւ ՀՀ գլխավոր դատախազի ու պաշտպանության նախարարի հրամանագրերով:

Ն. Մ.

Հովիկ Աբրահամյանը պարգեւատրեց բարձրաստիճան սպաների

Ազգային ժողովի նախագահ Հովիկ Աբրահամյանը բանակի օրվա առթիվ մի խումբ բարձրաստիճան սպաների պարգեւատրեց ԱԺ պատվո մեդալներով եւ շնորհակալագրերով: Հանդիսավոր արարողությանը ներկա էին պաշտպանության նախարար Սեյրան Օհանյանը, պատգամավորներ, պաշտպանության նախարարության բարձրաստիճան սպաներ:

Երկրի պաշտպանունակության մակարդակի բարձրացման, զինված ուժերի բարեփոխումների գործընթացին ակտիվ մասնակցության համար բանակի 17-ամյակի առթիվ ՀՀ ԱԺ պատվո մեդալներով պարգեւատրվեցին ՀՀ պաշտպանության նախարար Սեյրան Օհանյանը, ՀՀ ԶՈւ ԳՇ պետ, պաշտպանության նախարարի առաջին տեղակալ, գեներալ-լեյտենանտ Յուրի Խաչատուրովը, պաշտպանության նախարարի տեղակալ, գեներալ-լեյտենանտ Ալիկ Միրզաբեկյանը, պաշտպանության նախարարի տեղակալ Արա Նազարյանը եւ ՊՆ իրավաբանական վարչության պետ, գնդապետ Սեդրակ Սեդրակյանը: Ծառայողական պարտականությունները բարեխիղճ եւ անբասիր կատարելու համար շնորհակալագրերով պարգեւատրվեցին ՀՀ ԶՈՒ անձնակազմի հետ տարվող աշխատանքների վարչության պետ, գեներալ-մայոր Վարդան Ավետիսյանը եւ ՀՀ ՊՆ խաղաղապահ ուժերի բրիգադի հրամանատար, գնդապետ Արթուր Սիմոնյանը:

Ն. Մ.

ԱՍՈՒԼԻՍ

«Հայկական բանակը ուժեղ է, որովհետեւ կազմավորվել է սովետական բանակի հիման վրա»

Ասում է Արկադի Տեր-Թադեւոսյանը

Հայկական բանակը ուժեղ է, քանի որ կազմավորվել է ռուսական, սովետական բանակի հիման վրա: Այս մասին երեկ «Ուրբաթ» ակումբում հայտնեց արցախյան պատերազմի հերոս **Արկադի Տեր-Թադեւոսյանը** (Կոմանդոս): «Ինչո՞ւ ենք ասում, որ մենք ունենք ուժեղ բանակ. մենք չենք սկսել զրոյից. հայկական բանակը կազմավորվել է ռուսական բանակի հիման վրա: Բանակ կազմավորողները ծառայել էին սովետական բանակում, զինվորական տեխնիկան, զենքն ու զինամթերքը սովետական բանակինն էր: Սակայն տեխնիկա ունենալը դեռ քիչ էր, զինվորը պետք է իմանար ինչպես կռվել: Մենք ստեղծել էինք կենտրոններ, ուր զինվորներին ռազմագիտություն էինք դասավանդում, քանի որ նրանցից շատերը անփորձ էին», ասաց Արկադի Տեր-Թադեւոսյանը: Նրա խոսքերով, այսօր հայկական բանակը ավելի կարգապահ է ու կանոնակարգված: Սպաների 90 տոկոսն ունի բարձրագույն կրթություն. նրանցից շատերը ուսում են ստանում եվրոպական երկրներում՝ Հունաստանում, Ֆրանսիայում, Գերմանիայում, ինչպես նաեւ Ռուսաստանում եւ Բելառուսում:

«Ամեն տարի Կենտրոնական հետախուզական վարչությունը կատարում է Հայաստանի, Ադրբեջանի ու Վրաստանի բանակների ուսումնասիրություն՝ տալով իր գնահատականները, պատրա՞ստ է արդյոք տվյալ երկրի բանակը պատերազմելու: Թեեւ Ադրբեջանը անընդհատ ասում է, որ ուզում է պատերազմել, բայց վարչությունը բացասական գնահատական է տալիս Ադրբեջանի բանակին: Վրացական բանակը նույնպես ժամանակին բացասական էր գնահատվում», նշեց Կոմանդոսը:

Ասուլիսին ներկա էր նաեւ «Զինվորի մայր» հասարակական կազմակերպության նախագահ **Գրետա Միրզոյանը**, որը հայկական բանակի կազմավորման գործում կարեւորեց նաեւ կանանց մասնակցությունը: «Պատերազմի առաջին օրվանից կանայք կռվի դաշտում էին: Երբ Ղարաբաղից բերեցին առաջին վիրավորներին, ես հանրային ռադիոյով ելույթ ունեցա ու դիմեցի կանանց, որ ովքեր ցանկանում են օգնել վիրավորներին, թող ներկայանան «Արցախ» կոմիտե: Հաջորդ օրը 1800 կին եկավ, ու շուրջ երկու տարի մենք հիվանդանոցներում անցկացրեցինք՝ խնամելով վիրավորներին», ասաց Գրետա Միրզոյանը: Նրա կարծիքով, այսօր փոխվել է թե՛ ծնողների, թե՛ զորակոչիկների վերաբերմունքը բանակի հանդեպ, եթե առաջ երիտասարդներին փողոցից կարող էին բանակ ուղարկել, այսօր նրանք կամովին են զորակոչվում: Բանակի ձեռքբերումներից նա համարում է զինվորականների տաք հանդերձանքը, նորմալ սնունդը, հասարակության համար բանակի մուտքը ազատ է: «Զինվորի մայր» կազմակերպության գլխավոր խնդիրն է օգնել բանակային ծառայությունից ազատվելու այն երիտասարդներին, որոնց առողջական վիճակը թույլ չի տալիս իրենց պարտքը կատարել հայրենիքի հանդեպ: «Հիվանդ զինվորները թուլացնում են մեր բանակը: Այսօր զորակոչվում են 1990-1991 թվականներին ծնված երիտասարդները: Այն տարիների սոցիալական ծանր դրության հետեւանքով նրանցից շատերը տարբեր հիվանդություններով են տառապում, հիմնականում ողնաշարի խնդիրներ ունեն», նկատեց Գրետա Միրզոյանը: Նա նշեց, որ հայկական բանակում այսօր մեծ թիվ են կազմում պայմանագրային հիմունքներով ծառայողները: «Երիտասարդներից շատերը զորացրվելով չեն կարողանում աշխատանք գտնել եւ բանակում պայմանագրային հիմունքներով աշխատանքի են անցնում որպես ավագ սերժանտներ: Նրանք մեծ օգուտ են բերում բանակին, քանի որ նախորդ երկու տարի ծառայելով սովոր են կարգապահության: Կարծում եմ, որ գնալով նրանց թիվը կավելանա», ասաց Գրետա Միրզոյանը:

ՌՈՒԶԱՆ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

Ինտերնետային նոր կայք Արցախի մասին

Ինչպես տեղեկացնում են ԼՂՀ արտգործնախարարության տեղեկատվական վարչությունից, ԼՂՀ ներկայացուցչությունը նոր ինտերնետային կայք է տեղադրել www.haut-karabagh.com հասցեով, որը պարունակում է ինչպես Լեռնային Ղարաբաղի մասին ծանոթագրական տվյալներ, այնպես էլ նորություններ ԼՂՀ հասարակական-քաղաքական կյանքի մասին:

Նոր կայքում կզետեղվեն Արցախի պատմությանը, տնտեսությանը, մշակութային կյանքին, արտաքին քաղաքականությանն առնչվող հոդվածներ, ինչպես նաեւ Ֆրանսիայում ԼՂՀ ներկայացուցչության գործունեության եւ ԼՂ-ում իրականացվող մարդասիրական ծրագրերի մասին տեղեկություններ:

Արցախ ժամանել ցանկացողների համար նախատեսված է զբոսաշրջութան տեղեկագիր: Ամիսը երկու անգամ կայքը կներկայացնի տարածաշրջանի աշխարհաքաղաքական նորությունների մասին տեսանյութեր եւ տեղեկատվական ամփոփագիր:

Կ. ԳԱԲՐԻԵԼՅԱՆ
Ստեփանակերտ

AZG NEW 4.QXD 1/28/2009 8:48 PM Page 1

Հարցազրույց

«Մեր տունը մեր հայրենիքն է»

Կրկին մայր հայրենիքում է ամերիկահայ բարերար, ազգային-հասարակական, կուսակցական հայտնի գործիչ Բաբկեն Մկրյանը: Իսկ թե ի՞նչն է այս անգամվա այցի նպատակը, ներկայացնենք նրա հետ հարցազրույցում:

- Պրն Մկրյան, դուք մի շարք այլ պատասխանատվությունների հետ մեկտեղ նաեւ Բոստոնի «Պայքար» հաստատության երկարամյա ղեկավարի պաշտոնն եք կրում: Ինչպե՞ս կներկայացնեք այդ հաստատության գործունեությունը:

- «Պայքար» հաստատությունը ստեղծվել է որպես Ռամկավար ազատական կուսակցության ԱՄՆ-ի Արեւելյան եւ Կանադայի շրջանակի կենտրոնատեղի: Հաստատությունում հրատարակվում են «Պայքար» օրաթերթը, որն այժմ դադարել է, եւ «Արմինյն միրոր սփեքթեյթըր» շաբաթաթերթը, որը շարունակում է հաջողությամբ լույս տեսնել: Համարվում է հայկական անգլիալեզու ամենասիրված ու լուրջ հեղինակություն ունեցող տարբերակը՝ իր ընթերցողներին հաղորդելով եկեղեցական, կուսակցական, քաղաքական, մշակութային ամենաթարմ լուրերը: «Պայքարը» նաեւ կենտրոնատեղի է Թեքեյան մշակութային միության եւ ՌԱԿ-ի լոբբիստական գործունեության համար: Հաստատությունը գտնվում է ԱՄՆ-ի հայաշատ Ուոթըրթաուն քաղաքի կենտրոնական հրապարակում, շենքը կուսակցության սեփականությունն է:

- Իսկ ի՞նչ կասեք Հայ եկեղեցու Արեւմտյան թեմում Ձեր գործունեության մասին:

- Հայ եկեղեցու Արեւմտյան թեմը իր ազդեցիկ կշիռն ունի հայ կյանքի վրա: Դարերով հայ եկեղեցին եղել է ոչ միայն հոգեւոր կենտրոն, այլեւ ազգային, մշակութային օջախ: Այնպես որ, հնարավոր չէ ազգային գործունեություն իրականացնել առանց եկեղեցու հովանավորության եւ անկարելի է երեք բաներ բաժանել իրարից. դրանք են՝ հավատ, մշակույթ եւ լեզու: Արեւելյան թեմը՝ Խաժակ արքեպիսկոպոսի առաջնորդությամբ, շարունակում է իր առաքելությունը՝ հավատարիմ մնալով Մայր աթոռ Սբ Էջմիածնին: Արեւելյան թեմն ունի 66 եկեղեցի եւ դրանք Ամերիկայի մեջ երկու կարեւոր դերակատարություն ունեն՝ շարունակել պատմական հոգեւոր-մշակութային ավանդությունը եւ ազգային հոգեւոր սնունդ տալ ամերիկահայությանը:

- Եկեք խոսենք ԹՄՄ-ի մասին նաեւ Ձեր ներդրումների՝ ԹՄՄ ամենամյա մրցանակաբաշխությանը:

- ԹՄՄ-ը Ամերիկայում եւ Կանադայում ունի 13 մասնաճյուղեր եւ մշակութային լայն գործունեություն է իրականացնում ինչպիսիք են համերգները, ցուցահանդեսները, գրական երեկոները, իրականացնում է բազմաթիվ հրատարակություններ: ԹՄՄ նաեւ ունի եռալեզու մամուլ՝ «Ապագայ» շաբաթաթերթը, որը լույս է տեսնում Մոնրեալում (Կանադա): Միությունն ունի ռադիոժամ, նաեւ՝ «Թեքեյանի ձայն» հեռուստաժամ, մշակութային կենտրոններ: Պետք է նշեմ, որ Մոնրեալում, Տորոնտոյում, Նյու Ջերսիում եւ այլուր ԹՄՄ ունի կենտրոնատեղիներ ու սրահներ եւ բուռն մշակութային գործունեություն է ծավալում: Նյու Յորքում ունի թատերախումբ՝ «Մհեր Մկրտչյանի» անվան: Կենտրոններ ունենք նաեւ Կալիֆոռնիայի Փասադենա քաղաքում, իսկ Հոլիվուդում՝ «Արշակ Տիգրանյան» դպրոց:

ԹՄՄ-ն օժանդակում է Լոս Անջելեսի Արշակ Տիգրանյան վարժարանին, Բեյրութի Վահան Թեքեյան վարժարանին, ինչպես Հայաստանում ու Արցախում գործող Վահան Թեքեյանի անվան հինգ կրթօջախներին: ԹՄՄիությունը մեծ վարկանիշ ունի ԱՄՆ-ում իբրեւ լեզվի եւ մշակույթի պահպանմանը սատարող կազմակերպություն: Ամենահարգված մշակութային կազմակերպությունն է ԱՄՆ-ում: Ես հաճախ եմ այցելում Հայաստան եւ ոգեւորված եմ Հայաստանի ԹՄՄ-ի մշակութային գործունեությամբ, եւ տիկնոջս՝ Անահիտի հետ որոշեցինք մենք էլ մասնակցել ՀԹՄՄ-ի ամենամյա մրցանակաբաշխությանը՝ սահմանելով «Բաբկեն եւ Անահիտ Մկրյաններ» երկու անվանակարգի մրցանակային գումարը՝ քանդակ եւ թատրոն բնագավառներում: Բացի այդ, Թեքեյանի կենտրոնական վարչությունը ամեն տարի իր հերթին սատար է կանգնում ՀԹՄՄ-ի ամենամյա մրցանակաբաշխությանը՝ հինգ տարբեր անվանակարգերով:

- ՌԱԿ-ի դերը ինչպիսի՞ն է այժմ ԱՄՆ-ում եւ եթե կան ինչ-ինչ խնդիրներ, ապա որո՞նք են դրանք եւ ինչպե՞ս եք կարողանում դրանք հարթել:

- ՌԱԿ-ը շատ հնուց շատ կարեւոր դեր է կատարել Ամերիկայի գաղութում: ՌԱԿ-ի ղեկավարները ԱՄՆ-ում եղել են հիմնադիրներն ու գործիչները Հայ եկեղեցու, ՀԲԸՄիության, Վարդանանց ասպետների եւ հայրենակցական բազմաթիվ կազմակերպությունների: ՌԱԿ-ը մշտապես եղել ու պահպանել է Եկեղեցու ու Բարեգործականի գերագույն շահերը: ՌԱԿ-ի Արեւելյան շրջանակի կազմը իր մեջ ընդգրկում է ոչ միայն Ամերիկայի արեւելքը, այլեւ Կանադան ամբողջությամբ, որտեղ գործում են կուսակցության ինը աշխույժ մասնաճյուղերը: Ե՛վ Ամերիկայի, ե՛ւ Կանադայի մեր կազմը ՌԱԿ-ի ամբողջ ցանցի ամենակազմակերպված կառույցն է իր հեղինակավոր մամուլով, որի մասին սկզբում արդեն խոսեցինք: Վերջին 15 տարիներին ՌԱԿ-ը լինի հայրենիքում, թե սփյուռքում բաժանումների ենթարկվեց: Բարեբախտաբար մեր շրջանակը պահում է իր ամուր կառույցը եւ ոչ ոք չկարողացավ խախտել նրա հեղինակությունը: Մեր վարչությունը կազմված է մեր ծրագիր-կանոնագրի սկզբունքների վրա եւ ընտրված է իրեն ենթակա բոլոր մասնաճյուղերի կողմից: Դժբախտաբար կուսակցությունը այսօր չունի նախկին կենտրոնական հեղինակությունը եւ որոշ շրջանակներ գործում են ինքնուրույն կերպով: Մենք մեր գործունեությունը շարունակում ենք անկախ բոլոր հանգամանքներից: Ներկա իրավիճակի հանդեպ մեր ղեկավարությունը մշտապես բաց եւ դրական դիրքորոշում է ունեցել եւ ցուցաբերել բոլոր միացման փորձերի նկատմամբ, միասնականության հասնելու համար:

- Ձեր ընտանիքը շատ մտահոգ է Ջավախքի խնդիրներով, ի՞նչը ձեզ մղեց, որ հետաքրքրվեցիք Ջավախքով:

- Ջավախքը իր ժողովրդով, իր հոգեւոր ժառանգությամբ եւ իր հողատարածքով անբաժանելի մասն է մեր պատմական հայրենիքի: Դժբախտաբար Վրաստանի վարած ազգայնամոլ քաղաքականության հետեւանքով ջավախահայությունն այսօր կանգնած է տնտեսական, կրոնական եւ ազգային ինքնության պահպանման դժվարին խոչընդոտների առջեւ: Դա է, որ մեր ընտանիքը որոշում կայացրեց ձեռք մեկնել մեր ջավախահայությանը, մեր եղբայրներին: Մոտ հինգ տարի առաջ Ջավախքի փոխառաջնորդ հայր Բաբկեն Սալբիյանը այցելել էր Ֆիլադելֆիա՝ բուժման նպատակով, եւ տեղի հայությանը տեղյակ պահեց Ջավախքում տիրող իրավիճակին: Ես եւ իմ տիկինը՝ Անահիտը, ոգեւորված, որոշեցինք ու հիմնեցինք մի հանձնախումբ եւ սկսեցինք դրամահավաքի գործընթացը: Այդ ծրագրի շրջանակներում նորոգեցինք եկեղեցին, առաջնորդարանը, փոխառաջնորդի համար գնվեց բնակարան, հոգացինք երեխաների ամառային ճամբարի ու հանգստի հարցերը եւ շատ ու շատ ծրագրեր, որոնք շարունակական են լինելու, շարունակվող դրամահավաքների արդյունքում:

- Ամերիկահայ երիտասարդությունը կապվա՞ծ է ազգային հաստատություններին:

- Ամերիկահայ երիտասարդությունն ավելի համախմբված է եկեղեցու շուրջ՝ իբրեւ հոգեւոր կենտրոնի եւ իր հայրենասիրական, մշակութային եւ ազգապահպան գործունեությունը փոխադրել է այնտեղ: Դրա համար է, որ ամերիկահայությունը իր նյութական հատկացումների գերակշիռ մասը ուղղում է դեպի եկեղեցի: Սակայն նույն երիտասարդության վրա հոռի տպավորություն է թողնում այն, որ Ամերիկայի Արեւելյան եւ Արեւմտյան շրջանների մեջ ունենք բաժանված եկեղեցի եւ բաժանված առաջնորդարան, որի սկիզբը դարձավ 1933-ին Ղեւոնդ արք. եպիսկոպոս Դուրյանի սպանությունը: Սակայն այդ ժամանակ կատարվածի հետքը ջնջելու, սրբագրելու փոխարեն, վերջերս այդ բաժանված եկեղեցին տոնախմբեց իր բաժանման 50-ամյակը:

Ես կհավատամ, որ Հայաստանյայց Առաքելական եկեղեցին պետք է ունենա մի կաթողիկոս՝ ամենայն հայոց, իր նվիրապետական աթոռներով՝ Անթիլիասի, Պոլսի եւ Երուսաղեմի պատրիարքություններով: Ես հավատում եմ դրան: Մեկ եկեղեցի, մեկ հայրապետություն՝ Մայր աթոռ Սուրբ Էջմիածնում: Այսօր ամերիկահայությունը գտնվում է տարօրինակ վիճակում, երբ նույն քաղաքի մեջ քով քովի երկու մրցակից առաջնորդություններ, երկու եկեղեցի կա: Մեկը օրինավոր թեմ, որը 100 տարի առաջ հիմնել է Խրիմյան Հայրիկը, մյուսը՝ բաժանյալ եղբայրներ, որոնք հեռացած են Մայր եկեղեցուց եւ ենթակա են Անթիլիասի քաղաքականացած կաթողիկոսությանը: Ասեմ, որ մեր առաջնորդարանը մշտապես բարձր է պահում Սուրբ Էջմիածնի հեղինակությունը եւ իր աջակցությունն է մշտապես բերում հայրենիքի բոլոր կարիքներին՝ երկրաշարժ, բնակարանաշինություն, բուժ. սարքավորումների առաքում ու մասնագետների այցեր: Իսկ ՀՕՖ-ի միջոցով իրականացնում է բազմաթիվ ծրագրեր հայրենիքում, Արցախում եւ Ջավախքում:

- Ինչպե՞ս եք գնահատում ազգային մշակույթի պահպանման հարցերը. դրանց մեջ ի՞նչ դեր է վերապահված Հայաստան-սփյուռք կապերին:

- Այսօր, ավելի քան երբեւէ, սփյուռքը եւ Հայաստանը իրար ավելի մոտ են, որովհետեւ այլեւս գոյություն չունի այն երկաթե վարագույրը, որը խոչընդոտ է հանդիսանում: Բայց դա արդեն ավելի լուրջ ու հիմնավոր խնդիրներ է առաջ բերում թե՛ սփյուռքում եւ թե՛ Հայաստանում: Ցավով պետք է նշեմ, որ արեւմուտքի վատ ազդեցությունն իր ավերիչ դերն է կատարում: Այսօր սփյուռքում կրճատվում է հայկական դպրոցներ հաճախողների թիվը եւ ասեմ, որ հայ դպրոցները նահանջի մեջ են: Մի շարք դպրոցներ արդեն փակվում են, ինչը օտարացումը արագացնելու մի շատ վտանգավոր ազդակ է: ԹՄՄ արտասահմանում միայն երկու դպրոց ունի ու մեծ ջանքեր է թափում, որ այդ դպրոցները չփակվեն: Թեքեյանի շրջանակը լրացուցիչ կերպով միշտ քաջալերում է երիտասարդությանը, որպեսզի տարին գոնե մեկ անգամ գան Հայաստան եւ այստեղի երիտասարդության, մշակույթի ժառանգության հետ հաղորդակցվեն, ընկերանան, ինչու չէ նաեւ ընտանիք կազմեն, որով էլ շատ կարեւոր դեր լուծված կլինի: Անգամ ամենաօտարացած երիտասարդը մեկ անգամ գալով Հայաստան, հայկական հողի վրա ոտք դնելով՝ հայացած վերադառնում է: Այդ փոխայցելությունները ինչ-որ կերպ լրացնում են դպրոցի եւ դաստիարակության պակասը:

Ասեմ, որ այս ազատության պայմաններում Հայաստանում լեզուն շատ է աղավաղվում, դա լինի մամուլում, հեռուստաեթերում, թե ռադիոյում եւ դա արդեն սկսում է մի անջրպետ ստեղծել սփյուռքի հայերի մոտ, որոնք այդքան էլ լավ չեն տիրապետում հայերենին եւ այդ աղճատված հայերենը, որը մեզ է հրամցվում արբանյակով ու այլ կայաններով, մտահոգում է: Դա վնասակար է ե՛ւ Հայաստանի, ե՛ւ սփյուռքի համար, երբ թուրքերեն, պարսկերեն եւ օտար շատ բառեր են օգտագործում, էլ չեմ ասում, թե ինչպիսի շառադասությամբ, որի արդյունքում սփյուռքահայերի միայն 10-20 տոկոսն է կարողանում այդ արագախոսությունից որեւէ բան հասկանալ:

- Ի՞նչ փոփոխություններ եք տեսնում, պրն Մկրյան, Ձեր այս վերջին այցի ընթացքում եւ ի՞նչ նոր պլաններ ունեք:

- Յուրաքանչյուր այցիս ես միշտ մեծ փոփոխություններ եմ տեսնում ու խանդավառված վերադառնում եմ ու փոխանցում իմ ընտանիքի անդամներին: Ուրախ եմ, որ Հայաստանի կառավարությունը մեծ գործ է անում թե՛ ճանապարհների վերանորոգման, թե՛ հին շենքերը նոր, ժամանակակից շենքերով փոխարինելու գործում: Առաջադիմությունը ակնհայտ է, եւ մեր երկիրը առաջ է գնում: Արդեն մեր ընտանիքի երբեմնի երազանքը իրականանում է, քանի որ Երեւանում մենք գնել ենք մեր սեփական տունը եւ ինչպես ես ու Անահիտը, այնպես էլ մեր զավակները հաճախակի կայցելենք ու կապրենք Երեւանում, որպեսզի ավելի հեշտությամբ կարողանանք սատար լինել մեր հայրենիքին ազգային, եկեղեցական, հայրենասիրական գործերում: Այսուհետեւ մեր տունը մեր հայրենիքն է:

Հարցազրույցը վարեց
ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆԸ

ԴԱՌՆՈՒԹՅՈՒՆ

Գնում ես, էլի...

«Ինչո՞ւ ես որոշել հեռանալ Հայաստանից: Միայն ավելի բարձր, անհամեմատ բարձր վարձատրվող աշխատանք գտնելու համա՞ր: «Միայն»-ը կոպիտ հնչե՞ց: Ճիշտ ես, քո ներկա կամ ապագա երեխաներն իրավունք ունեն սնվելու, հագնվելու, զվարճանալու այնպես, ինչպես բոլոր նրանք, ում բարեբախտություն է ընձեռվել ունենալու պատգամավոր, գործարար, պաշտոնյա կամ պարզապես հայտնի-նշանավոր, բայց ամեն դեպքում՝ գործարար ջիղ ունեցող երգիչ կամ դերասան հայր: Ճիշտ ես նաեւ, պնդելով, որ բարձրագույն կրթությունդ բանի պետք չէ, ու դու դադարել ես ոչ միայն բարձրակարգ, այլեւ ընդհանրապես մասնագետ լինել մի բանի, ինչ ուսանել ես ուսանողական 4-5 տարիների ընթացքում: Ու դա՝ ոչ քո մեղքով, այլ՝ հանգամանքների: Մասնագիտությունդ պահանջարկ չունի: Ուղղակի դու այդ մասին իմացել ես բուհն ավարտելուց եւ ապարդյուն աշխատանք փնտրելուց հետո միայն: Դու էլի մեղք չունես, բայց քեզ չթվա հանկարծ, որ պետությունն է մեղավոր: Ընդհակառակը: Շուկայական հարաբերություններ են, պետությունը չի խառնվում քո գործերին ու այնքան է «հարգում» ինքնուրույնությունդ, որ իրեն թույլ չի տալիս տեղեկանալու նույնիսկ, թե դու կա՞ս ընդհանրապես: Էլ ինչո՞ւ նեղանալ, որ այդ պետությունը չի հետաքրքրվում, թե ինչպես ես ապրում, գոյատեւում, ինչպես ես երեխա ունենում կամ մեծացնում, ինչպես ես հարաբերվում մնացած աշխարհի հետ՝ առանց այդ անիծյալ փողի:

Խորհրդարանը տքնաջան աշխատում է՝ օրենքներ ընդունելու, կառավարությունն էլ կաշվից դուրս է գալիս՝ դրանք կյանքի կոչելու համար, մանր ու մեծ պաշտոնյաների բանակն էլ միայն այն մասին է մտածում, թե ինչպես օգտակար լինի շարքային քաղաքացուն: Ինչո՞ւ ես ծիծաղում: Հա, այդ ամեն ինչի մասին դու հոգնել ես լսել-կարդալուց: Այսինքն՝ դու էլ ես տեղեկացված, թե ինչպիսի հաջողություններ է արձանագրում Հայաստանը գրեթե բոլոր բնագավառներում: Այդ դեպքում էլ ինչո՞ւ ես գնում: Քո ու քեզ նմանների կյանքում ոչինչ չի՞ փոխվել: Նույնիսկ ավելի է վատացե՞լ: Հըմ... Հետաքրքրական է... Հա՞, դու նկատի ունես, որ մեկ ամսվա աշխատավարձդ չի բավականացնում գոնե մեկ շաբաթ ապրելու համա՞ր: 2 տեղ աշխատիր: Դու արդեն երե՞ք տեղ ես աշխատու՞մ: Ու էլի չի բավականացնո՞ւմ: Գուցե չնչին է աշխատավարձդ ու բոլորը միասին դատավորի կամ պատգամավորի աշխատավարձի կեսն էլ չի կազմում: Տեսար՝ կռահեցի: Հա, բայց դե հասկացիր, բյուջեն իր սուղ միջոցներից այդ քայլին է գնացել, որ ավելի լավ օրենքներ ընդունվեն, որ ավելի արդար արդարադատություն լինի: Դրան էլ համաձայն չե՞ս: Միայն այն պատճառով, որ դժգոհ ես նաեւ տիրող անարդարության չափից ու ամենուրեքությունից... Դե, քանի տարի է՝ ասում են, չէ՞, որ այս ամենը ժամանակավոր է, որ պատերազմող երկիր ենք, որ մեր չարակամները շատ են, որ այս, որ այն... Որ դիմանանք:

Հոգնել ես սպասելուց ու գնում ես՝ կյանքիդ մնացած տարիները մարդավայել ապրելու համա՞ր: Հա, նաեւ ինչ-որ բան երեխաներիդ թողնելու մտադրությամբ: Ու նույնիսկ այն չի կանգնեցնում, որ ծնողներդ կարոտից բացի՝ այլ բան չեն զգալու, որ ընտանեկան-ազգակցական հավաքների ժամանակ տեղդ թափուր է մնալու...

Ու նաեւ այն պատճառով, որ «հանուն»-ը չես գտնում՝ հանուն ինչի՞: Բա հայրենասիրությո՞ւնը: Դա էլ չի օգնում արդե՞ն: Ո՞վ է մեր երկիրը պաշտպանելու, ո՞վ է հարկ վճարելու, ո՞վ է հող մշակելու կամ երկիր շենացնելու: Ով ասես, բայց ոչ դո՞ւ:

Նեղված ես ու գնում ես, էլի: Ո՞վ է մեղավոր տեսնես...»

ԱՐԾՐՈՒՆ ԿՈՍՏԱՆԴՅԱՆ

AZG NEW 5.QXD 1/28/2009 8:47 PM Page 1

Իսրայելից երես են թեքում նաեւ ամերիկացիները

Իսկ նա առաջարկով դիմում է «Համասին», ինչը «փաստացի» ճանաչում է ենթադրում

Իսրայելը հունվարի 27-ից 22 օր շարունակ ռազմական գործողություններ ծավալեց Գազայի հատվածում: Գործողությունների հետեւանքով սպանվեց ավելի քան 1330 պաղեստինցի, 5450-ը վիրավորվեց: Սպանվածներից 437-ը երեխաներ են, 110՝ կանայք, 123-ը՝ ծերունիներ, 14-ը՝ բուժաշխատողներ, 4-ը՝ լրագրողներ: Վիրավորներից 1890-ը նույնպես երեխաներ են:

Գազայի դեմ Իսրայելի ռազմական գործողությունները բուռն հակազդեցություն առաջացրին աշխարհում: Թեեւ Եվրոմիությունը պաշտոնապես չդատապարտեց Իսրայելին, իսկ ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդի դատապարտման հունվարի 8-ի որոշումն ԱՄՆ-ի ձեռնպահ մնալու պատճառով կանխվեց, սակայն ասպարեզ իջավ «Միջազգային ներում» կազմակերպությունը: Խաղաղ բնակչության դեմ ֆոսֆորային ռումբ օգտագործելու համար նա Իսրայելին բնութագրեց որպես պատերազմի հանցագործի: Դատապարտման առումով այս կազմակերպությանը միացավ ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղար Բան Կի Մունը, եւ Իսրայելը Գազայում ռմբակոծեց ՄԱԿ-ին պատկանող 5 շենքերը:

Այլ կերպ, 2006-ի ամռանը Լիբանանի դեմ սանձազերծված պատերազմի արձագանքները չէին հանգեցրել Իսրայելի դեմ այսպիսի բուռն հակազդեցության: Ըստ երեւույթին դա պայմանավորված էր «Հզբոլլահի» արձակած հրթիռներով, որոնք Իսրայելի 43 խաղաղ բնակչի սպանության պատճառ դարձան, իսկ «Համասի» արձակածները՝ 3: Բայց եւ այնպես, Գազայի վրա կատարված հարձակմամբ Իսրայելի նկատմամբ զայրույթը Ֆրանսիայում, Շվեդիայում եւ Բելգիայում ստացավ հակասեմականության բնույթ: Անգլիայում հարձակումների երկրորդ օրը Լեյբորիստական կուսակցության ղեկավարներն սկսեցին ճնշում գործադրել Իսրայելի վրա, որ դադարեցնի ռազմական գործողությունները, նույնիսկ անգլիացի խորհրդարանականներից մեկը Իսրայելի ղեկավարներին մեղադրեց Գազայում «զանգվածային կոտորածների» դիմելու մեջ:

Այդ ընթացքում Վենեսուելան եւ Բոլիվիան խզեցին դիվանագիտական հարաբերությունները Իսրայելի հետ: Նրանց օրինակին հետեւեցին նաեւ Մավրիտանիան եւ Քաթարը, սակայն դա չնպաստեց, որ արտահերթ չորս նիստ գումարած Արաբական լիգան Գազայի դեմ կատարած հարձակման համար Իսրայելին արձագանքելու հարցում գա ընդհանուր հայտարարի:

Դա թերեւս պայմանավորված է միջարաբական հակասություններով, «Համասի» նկատմամբ Եգիպտոսի եւ Հորդանանի պես արաբական երկրների ոչ բարյացակամ դիրքորոշմամբ, ինչպես նաեւ Պաղեստինում եւ մասնավորապես Գազայի հատվածում Իսրայելի դեմ «Համասին» պաշտպանող Իրանի դիրքերի հնարավոր ամրապնդման հեռանկարով:

Չհաշված Թուրքիայի վարչապետ Ռեջեփ Թայիփ Էրդողանի խիստ քննադատությունները, ինչպես նաեւ արաբական ժողովուրդների վրդովմունքը, Իսրայելին թերեւս ամենաթույլ հակազդեցությունը ցուցաբերեցին Մերձավոր Արեւելքի երկրները, էլ չենք խոսում Պաղեստինի ինքնավարության ղեկավար Մահմուդ Աբբասի վարչակարգի մասին:

Ինչ վերաբերում է ԱՄՆ-ին, ապա այս երկիրը վերջին 30 տարիներին վետոյի է ենթարկել ՄԱԿ-ի Ախ-ի 41 որոշումները, որոնք դատապարտում էին Իսրայելին: Վերջինի շահերի պաշտպանությունն ամրագրված է ամերիկյան ռազմական հայեցակարգում: ԱՄՆ-ը հենց այս շահերով է առաջնորդվել տարածաշրջանում, սակայն երկրի նորընտիր նախագահ Բարաք Օբաման իսլամական աշխարհի հետ «նոր գործընկերություն» հաստատելու պատրաստակամություն է հայտնում: Դրական ազդանշաններ է հղորդում Իրանին: Նրա վարչակարգը Իսրայելին դիմում է Գազայում հայտարարված զինադադարը չխախտելու, իսկ «Համասին»՝ վերջին տարածքի հրթիռակոծումը դադարեցնելու կոչով:

Ավելին, Pew ընկերության անցկացրած հարցախույզի արդյունքները, ինչպես երեկվա համարում նշել է «Զամանը», ցույց են տվել, որ Գազայի վրա Իսրայելի հարձակմանն աջակցել են հանրապետական ամերիկացիների 55, իսկ դեմոկրատականների՝ 45 տոկոսը: Հաշվի առնելով, որ ներկայումս Ամերիկայում իշխում են դեմոկրատները, տոկոսային վերոհիշյալ հարաբերակցությունը պետք է ավելի մտահոգի Իսրայելին, քան տարբեր երկրներում արաբական բնակչության հակաիսրայելական ցույցերը:

Աջակցության նվազման պարագայում Իսրայելի խնդիրը սոսկ ԱՄՆ-ում դեմոկրատների իշխանությունը չէ, այլ գերեվարված զինվոր Գիլադ Շալիտի դիմաց հազար պաղեստինցի դատապարտյալներին ազատ արձակելու Իսրայելի առաջարկն է, որը նա, ըստ «Հաարեցի», հունվարի 26-ին արել է «Համասին»:

Իսրայելական թերթը, նշելով առաջարկի մերժման մասին, ավելացրել է, որ դրա ընդունումը «Համասի» համար ձեռքբերում կլիներ, որովհետեւ Իսրայելն այդ առաջարկի համաձայն պատրաստվում է ազատ արձակել ահաբեկչության մեղադրանքով կալանված «Համասի» ղեկավար կազմի 350 անդամներից 280-ին, ինչը «Ֆաթհ» կազմակերպության նկատմամբ կապահովի վերջինի գերակայությունը նաեւ Այսրհորդանանում: Եվ ամենագլխավորը՝ առաջարկի ընդունման դեպքում, երբ ծավալվեն քննարկման բանակցություններ, Իսրայելը «փաստացի» ճանաչած կլինի «Համասին»:

Որքանո՞վ է իրականությանը համապատասխանում «Հաարեցի» գրածը, դժվար է ասել: Բայց «Համասը», որ Պաղեստինի ինքնավարությունում իշխանության էր եկել 2006-ի հունվարին, ստանալով խորհրդարանական ընտրություններում ձայների 70 տոկոսը, համառորեն շարունակում է հրաժարվել Իսրայելի պետության գոյությունը ճանաչելուց, իսկ վերջինը Գազայի վրա էր հարձակվել «Համասին» զինաթափելու եւ իսլամական դիմադրության այս շարժման իշխանությունը տապալելու առաջադրանքով, ակնհայտ է:

ՀԱԿՈԲ ՉԱՔՐՅԱՆ

ԱՄՆ-ը կշարունակի հրթիռահարել Պակիստանը

Ամերիկացի զինվորականներն այսուհետեւ էլ հրթիռային հարվածներ կհասցնեն Պակիստանի տարածքում գտնվող իսլամիստ գրոհայինների դիրքերին: Այս հայտարարությունն է արել ԱՄՆ պաշտպանության նախարար Ռոբերտ Գեյթսը, ելույթ ունենալով Սենատի զինված ուժերի գործերի հանձնաժողովում: Նրա խոսքերով, ԱՄՆ-ն անհրաժեշտ է համարում Պակիստանում եւ Աֆղանստանում ահաբեկիչների դեմ պայքարի շարունակումը:

Այն հարցին, թե Պակիստանը տեղեկացվա՞ծ է արդյոք իր տարածքում ռազմական գործողությունների շարունակմանը, Գեյթսը դրական պատասխան է տվել:

Նրա խոսքերով, օրերս Վազիրստանի նահանգում հրթիռահարվածներից սպանվել են 23 գրոհայիններ: Դա առաջին ուժեղ հարվածն էր Բարաք Օբամայի պաշտոնակալությունից հետո: Ըստ Գեյթսի, ԱՄՆ-ը «Ալ Ղաիդայի» մարտիկների դեմ «կպայքարի, որտեղ էլ նրանք լինեն»:

Ամերիկացիները դժգոհ են, որ Պակիստանի իշխանությունները բավարար ջանքեր չեն գործադրել դեպի Աֆղանստան «Թալիբան» շարժման մարտիկների տեղաշարժերը կասեցնելու նպատակով: Այդ պատճառով ամերիկյան բանակը հաճախակի է դարձրել սահմանամերձ շրջանների գնդակոծումները:

Ռոյթեր գործակալության տվյալներով, վերջին մեկ տարում ամերիկացիներն առնվազն 30 անգամ հրթիռակոծել են Պակիստանի տարածքը: Հարվածների կեսը հասցվել է 2008-ի վերջին 4 ամիսներին:

Հիլարի Քլինթոնի իրավահաջորդը Սենատում Կիրստեն Գիլլիբրանդն է

Պետքարտուղար Հիլարի Քլինթոնի՝ Սենատում ազատված տեղը կզբաղեցնի Կիրստեն Գիլլիբրանդը: Ֆրանսպրեսը հաղորդում է, որ Նյու Յորքի նահանգի նոր սենատորը երեկ երդում է տվել այն արարողության ժամանակ, որ վարում էր փոխնախագահ Ջո Բայդենը: Երդմնակցությանը ներկա են եղել 42-ամյա Գիլլիբրանդի ամուսինը եւ երկու որդիները:

Կոնգրեսում Կիրստեն Գիլլիբրանդը 2007 թվականից ներկայացնում էր Նյու Յորքի նահանգի 20-րդ ընտրական շրջանը: Նորընտիր սենատորն իր պաշտոնում կմնա առնվազն մինչեւ 2010 թվականը, որից հետո արտահերթ ընտրություններում կորոշվի նրա հետագա ճակատագիրը:

ԱԴՐԲԵՋԱՆԱԿԱՆ ԱՂՄՈՒԿ

Զենքի վաճառքը որպես քարոզչական զենք

Չի կարելի ասել, թե Ռուսաստանի կողմից Հայաստանին զենք «վաճառելու» սկանդալային իրադարձությունը գտնվում էր տեղի հասարակայնության ուշադրության կենտրոնում, սակայն հրապարակումներ եղան: Առհասարակ այս միջադեպի մեջ ապշեցնում էր ադրբեջանցիների «լայն» իրազեկվածությունը. նշում էին գործարքի գինը՝ 800 մլն դոլար, զինատեսակների քանակը, պատասխանատու զինվորականի անունը եւ այլն: Կարծես գործարքն իրականացվել էր օրը ցերեկով ու առավել եւս՝ մուսուլման եղբայրների աչքի առաջ:

Թվում էր՝ երեք նախագահների մոսկովյան հանդիպումից հետո սառույցն սկսում է հալվել, եւ Բաքուն առնվազն զսպվածության նշաններ է ցույց տալիս: Եվ հանկարծ միլիոնանոց աղմկահարույց հայտնություն եւ քարոզչական հզոր պոռթկում ոչ այնքան Հայաստանի, որքան Ռուսաստանի դեմ: Նման բան Ադրբեջանը թույլ չէր տվել նույնիսկ հարավօսական իրադարձությունների ժամանակ, միգուցե նաեւ զգալով, որ ուժի զոռով միշտ չէ, որ կարելի է արդյունքի հասնել: Իսկ տվյալ դեպքում ցանկալի չէր վրացիների պատճառով փչացնել հարաբերությունները Մոսկվայի հետ:

Ինչքան էլ ադրբեջանցիները գոռգոռան, ոչինչ չեն կարող հաստատել, քանզի Մոսկվան հերքում է այդ փաստը: Այդ դեպքում ո՞րն է նրանց գործողությունների ենթատեքստը, երբ բացահայտ անվստահություն է հայտնվում ոչ միայն Ռուսաստանի, այլեւ անձամբ նրա նախագահ Դմիտրի Մեդվեդեւի հասցեին:

Բնականաբար, առաջին պլան է մղվում արտաքին ներգործության գործոնը: Գաղտնիք չէ, որ Ադրբեջանը գտնվում է ԱՄՆ-ի աշխարհաքաղաքական ու աշխարհատնտեսական շահերի շրջանակում ոչ միայն որպես էներգառեսուրսների աղբյուր, այլեւ որպես տարանցիկ երկիր: Եվ հազիվ թե ամերիկացիներին դուր գա Ռուսաստան-Ադրբեջան հարաբերությունների որեւէ ջերմացում: Գերխնդիրն է Ռուսաստանին առավելագույնս մեկուսացնել տարածաշրջանի իրողություններից, այդ թվում նաեւ Ղարաբաղի խնդրի կարգավորումից:

Եվս մի պարագա: Վերջին տարիներս Ռուսաստանը վերականգնում է իր ազդեցությունը հետխորհրդային տարածքում, ինչը նույնպես մտահոգում է Արեւմուտքին: Վերջինս հատկապես ռուս-ուկրաինական գազամարտից հետո պիտի փորձի նոր ուժով իրագործել միջինասիական ու ադրբեջանական էներգակիրները Ռուսաստանը շրջանցելով փոխադրելու իր ծրագիրը: Ի բնութագրումն Եվրոմիության բարձրաստիճան ներկայացուցչի հաճախակի դարձած այցելությունների Հարավային Կովկաս, մոսկովյան թերթերից մեկը հրապարակել էր մի հոդված. «Եվրոմիությունը թափառում է Անդրկովկասում» էկզոտիկ վերնագրով: Կարելի է թափառաշրջիկ էլ դառնալ, միայն թե կանխվի Ռուսաստանի հզորացումը:

Այնպես որ, զենքի վաճառքը՝ եղել է, թե՝ ոչ, չէր կարող զենք չդառնալ Ադրբեջանի ու նրա շեֆերի ձեռքին:

ՌՈՒԲԵՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ
Մոսկվա

Ամերիկյան հետախուզության պետը թողեց պաշտոնը

ԱՄՆ ազգային հետախուզության տնօրեն Մայքլ Մակքոնները երեկ թողել է իր պաշտոնը: Այդ մասին հաղորդում է Ասոշիեյթեդ պրես գործակալությունը:

Աշխատակիցներին հասցեագրած հրաժեշտի նամակում նախկին պետը թվարկել է իր պաշտոնավարման տարիների ձեռքբերումները, բայց չի նշել պաշտոնաթողության պատճառները:

Ավելի վաղ ամերիկյան լրատվամիջոցներում ենթադրություն էր արվել, որ նոր նախագահ Բարաք Օբաման պաշտոնանկ կանի Մակքոններին: Ի դեպ, Սենատը դեռ չի հաստատել հետախուզության պետի փոփոխությունը:

Ազգային հետախուզության տնօրենի ժամանակավոր պաշտոնակատար է նշանակված Ռոնալդ Լ. Բերգեսը: Սենատում նա հաստատված է որպես պաշտպանության նախարարության հետախուզական վարչության ղեկավար:

Օբաման ազգային հետախուզության նոր տնօրենի պաշտոնում նախընտրելի է համարում պաշտոնաթող ծովակալ Դենիս Բլերի թեկնածությունը:

Սպասվում է, որ մոտ ժամանակներս Օբաման կփոխի նաեւ ԿՀՎ ղեկավար Մայքլ Հայդենին: Նրա պաշտոնը կզբաղեցնի նախագահ Բիլ Քլինթոնի վարչակազմի նախկին ղեկավար Լեոն Պանետտան:

887 մլրդ դոլար՝ ԱՄՆ տնտեսական առողջացմանը

Սենատն առաջարկել է ամերիկյան տնտեսության խթանման ծրագրի ֆինանսավորումը հասցնել 887 մլրդ դոլարի: Նախաձեռնությանը հավանություն են տվել Կոնգրեսի վերին պալատի երկու կարեւոր հանձնախմբերը:

Ֆինանսական հանձնախումբը 522 մլրդ դոլար է հատկացրել ճգնաժամի հետեւանքների դեմ պայքարելու համար: Տվյալ փաթեթը, պետական ներդրումներից բացի, ընդգրկում է միջին խավին 1 տարվա նվազագույն այլընտրանքային հարկից ազատելու առաջարկություն:

Այդ զիջումը 70 մլրդ դոլար կավելացնի ավելի վաղ դեմոկրատների ծրագրով նախատեսված 825 միլիոնին:

Հատկացումների հանձնախումբն իր հերթին առաջարկել է 365 մլրդ դոլար հատկացնել տնտեսական կյանքի խթանմանը: Այս կապակցությամբ Սենատում քվեարկություն կանցկացվի եկող շաբաթ:

Երկու շաբաթ առաջ Դեմոկրատական կուսակցությունը տնտեսական առողջացման ծրագրում նախատեսել էր 825 միլիոնանոց գումար, որից 550 միլիարդն ուղղակի ներդրումային էր տնտեսության տարբեր ճյուղերում: Ամերիկյան մամուլը փաստաթուղթն անվանեց «Օբամայի ծրագիր»: Հարկերի կրճատումից ստացվելիք 70 մլրդ դոլարի հավելումն առավել արդյունավետ կդարձնի «Օբամայի ծրագիրը»:

AZG NEW 7.QXD 1/28/2009 8:45 PM Page 1

Արոնյանը տպավորիչ հաղթանակ տոնեց

Մեկօրյա հանգստից հետո Վեյք ան Զեեի շախմատի մրցաշարի մասնակիցները կրկին նստեցին խաղասեղանների շուրջը՝ անցկացնելով 9-րդ տուրի հանդիպումները: Ուշադրության կենտրոնում հայ շախմատիստների մասնակցությամբ հանդիպումներն էին: Լեւոն Արոնյանը սեւերով մրցում էր Գատա Կամսկու հետ: Հիանալի խաղի շնորհիվ Արոնյանը 2 անցողիկ զինվորի առավելություն ստացավ: Կամսկին ամեն կերպ փորձում էր դիմագրավել այդ զինվորների առաջխաղացումը եւ ձգձգում պարտիայի հանգուցալուծումը: Դրա հետեւանքով նրանց մրցավեճը տեւեց ուղիղ 6 ժամ եւ ավարտվեց վերջինը: Արոնյանը հստակ քայլերով կարողացավ իրացնել առավելությունը եւ ստիպեց Կամսկուն ի վերջո հանձնվել 80-րդ քայլում: Այսպիսով, Արոնյանը մրցաշարում իր երկրորդ հաղթանակը տոնեց ու 9 հնարավորից վաստակեց 5,5 միավոր:

Ցավոք անհաջող խաղաց Սերգեյ Մովսիսյանը, որը սեւերով ուժերն էր չափում ուկրաինացի գրոսմայստեր Սերգեյ Կարյակինի հետ: Թեեւ Մովսիսյանը մեկ զինվոր ավելի ուներ, սակայն չկարողացավ պայքարել մրցակցի անցողիկ զինվորի դեմ: Ի վերջո, 68-րդ քայլում Մովսիսյանը ստիպված էր ընդունել պարտությունը, որը երկրորդն էր մրցաշարում: Հիշեցնենք, որ անդրանիկ պարտությունը Սլովակիայում բնակվող հայ գրոսմայստերը կրել էր Լեւոն Արոնյանից: Հերթական պարտությունից հետո Մովսիսյանն առաջատարի իր տեղը զիջեց Լեւոն Արոնյանին, Սերգեյ Կարյակինին եւ Լենիեր Դոմինգուեսին, որոնք 9 հնարավորից ունեն 5,5 միավոր: Մովսիսյանը Ռաջաբովի հետ 5 միավորով բաժանում է 4-5-րդ տեղերը:

Դոմինգուեսը սպիտակներով առավելության հասավ Դանիել Սթելլվագենի նկատմամբ: Տուրի մյուս մրցախաղերն ավարտվեցին ոչ-ոքի: Հաշտություն կնքեցին Լյուկ վան Վելին ու Վասիլի Իվանչուկը, Մայքլ Ադամսն ու Մագնուս Կառլսենը, Յան Սմիթսն ու Վանգ Յուեն, Ալեքսանդր Մորոզեւիչն ու Թեյմուր Ռաջաբովը: Կառլսենը, Ադամսը, Սմիթսն ու վան Վելին վաստակել են 4,5-ական միավոր: 4-ական միավոր ունեն Կամսկին, Վանգ Յուեն ու Իվանչուկը, որոնց հաջորդում է Սթելլվագենը (3,5 միավոր): Աղյուսակը 3 միավորով եզրափակում է Մորոզեւիչը:

10-րդ տուրում Արոնյանը սպիտակներով կխաղա Մայքլ Ադամսի հետ: Մովսիսյանի մրցակիցը կլինի Վանգ Յուեն: Կկայանան նաեւ Կառլսեն-Դոմինգուես, Կարյակին-վան Վելի, Ռաջաբով-Սմիթս, Իվանչուկ-Կամսկի, Սթելլվագեն-Մորոզեւիչ պարտիաները:

Արշավինն ինքն է ձգձգում գործարքի կնքումը

Լոնդոնի «Արսենալի» եւ Սանկտ Պետերբուրգի «Զենիթի» միջեւ բանակցությունները Արշավինի տեղափոխման հարցով շարունակվում են: Ըստ «Զենիթ» ակումբի պաշտոնական կայքէջի, ֆուտբոլիստի տեղափոխման հարցում սկզբունքային համաձայնություն է ձեռք բերվել: Ակումբները համաձայնության են եկել ֆուտբոլիստի տրանսֆերային արժեքի հարցում: Մնում է, որ Անդրեյ Արշավինն «Արսենալի» հետ համաձայնության գա անձնական պայմանագրի հարցում:

Ըստ տեղեկությունների, պայմանագրի հարցը գլխավոր խոչընդոտող հանգամանքն է, որն առայժմ խանգարում է գործարքի կայացմանը: Բանն այն է, որ Արշավինն «Արսենալից» տարեկան մոտ 7 մլն ֆունտ ստեռլինգ աշխատավարձ է պահանջում, ինչն անգլիական ակումբն ի վիճակի չէ վճարել: Սակայն ֆուտբոլիստին էլ կարելի է հասկանալ: Չէ՞ որ այդ գումարից 3,5 մլն ֆունտ ստեռլինգը նա պետք է վճարի հարկային մարմիններին: Մյուս ծախսերի մասին էլ չենք խոսում: Ուստի Արշավինը մտադիր չէ նվազեցնել իր պահանջները:

Ստեղծված իրավիճակում «Զենիթն» առաջարկում է կոմպրոմիսային լուծում: 2006-ին, երբ Արշավինը պայմանագիր էր ստորագրում «Զենիթի» հետ, նրան առձեռն միանվագ 5 մլն եվրո էր վճարվել: Ակումբի ղեկավարությունն առաջարկել է Արշավինին այդ գումարի կեսը հետ վերադարձնել, ինչը հնարավորություն կտա նույնքան չափով նվազեցնել ֆուտբոլիստի տրանսֆերային գինը եւ թեթեւացնել «Արսենալի» հոգսը: Սակայն կհամաձայնվի՞ Արշավինը 2,5 մլն եվրո վճարել «Զենիթին»: Այդ հարցի պատասխանը դեռեւս հայտնի չէ:

Իսինբաեւան եւ Նադալը լավագույնն են Եվրոպայում

Մարզական լրագրության եվրոպական միությունը, որին անդամակցում են 31 երկրներ, հրապարակել է Եվրոպայի լավագույն մարզիկներին որոշելու համար անցկացված հարցման արդյունքները: Լավագույնն են ճանաչվել 2008-ի օլիմպիական չեմպիոններ, ռուսաստանցի ձողացատկորդուհի Ելենա Իսինբաեւան եւ իսպանացի թենիսիստ Ռաֆայել Նադալը:

Իսինբաեւան, որ 2008-ին Պեկինում օլիմպիական իր 2-րդ ոսկե մեդալը նվաճեց եւ 24-րդ անգամ համաշխարհային ռեկորդ սահմանեց, հարցման արդյունքներով վաստակել է 74 միավոր: Իսինբաեւան արդեն 2-րդ անգամ է արժանանում լավագույնի մրցանակին: Առաջին անգամ նա մրցանակին արժանացել էր 2005-ին: 2-րդ տեղը զբաղեցրել է 50 եւ 100 մ ազատ լողաոճում օլիմպիական խաղերի կրկնակի չեմպիոնուհի Բրիտ Շտեֆենը (Գերմանիա), որը վաստակել է 17 միավոր: Նրանից մեկ միավոր պակաս է վաստակել բարձրացատկի օլիմպիական չեմպիոնուհի Տիա Հելեբաուտը (Բելգիա):

Նշենք, որ 2008-ի արդյունքներով սա Ելենա Իսինբաեւայի առաջին մրցանակը չէ: Մինչ այդ ռուսաստանցի ձողացատկորդուհին ճանաչվել էր աշխարհի լավագույն թեթեւատլետուհի մարզաձեւի միջազգային ֆեդերացիայի հարցման արդյունքներով, Եվրոպայի լավագույն թեթեւատլետուհի մարզաձեւի եվրոպական ընկերակցության կողմից:

Վան դեր Սարը գերազանցեց Պետեր Չեխի ռեկորդը

«Մանչեսթր Յունայթեդի» 38-ամյա հոլանդացի դարպասապահ Էդվին վան դեր Սարը Անգլիայի պրեմիեր լիգայի նոր ռեկորդ սահմանեց՝ 1032 րոպե շարունակ դարպասը պահելով անառիկ: «Վեստ Բրոմվիչի» հետ հանդիպումը (5-0) 11-րդ անընդմեջ խաղն էր, որում անվանի դարպասապահը գոլ բաց չթողեց: Նա գերազանցեց «Չելսիի» չեխ դարպասապահ Պետեր Չեխի ռեկորդային ցուցանիշը: Վերջինս 2004/05-ի մրցաշրջանում 1025 րոպե շարունակ դարպասն անառիկ էր պահել:

Ալեքս Ֆերգյուսոնի սաներն ընթացիկ մրցաշրջանում էլ գերազանց են հանդես գալիս: 22 խաղից հետո թիմը 50 միավորով գլխավորում է մրցաշարային աղյուսակը: 2-3-րդ տեղերում ընթացող «Լիվերպուլի» եւ «Աստոն Վիլլայի» ֆուտբոլիստներն առաջատարից հետ են մնում 3 միավորով:

ՖՈՒՏԲՈԼ

«Փյունիկը» փորձարկում է ուժերը

Հունվարի 25-ից Հայաստանի բազմակի չեմպիոն Երեւանի «Փյունիկն» ուսումնամարզական հավաք է անցկացնում Սոչիում: Մարզումներից զատ փյունիկցիներն ուժերը փորձարկում են ստուգողական հանդիպումներում: Ինչպես տեղեկացանք ակումբի մամուլի քարտուղարությունից, ՀՀ չեմպիոնն արդեն ստուգողական երկու հանդիպում է անցկացրել: Առաջին խաղում «Փյունիկը» ոչ-ոքի (1-1) է խաղացել «Սոչի-04» թիմի հետ: Այդ խաղում փյունիկցիների կազմում փորձարկվեցին օտարերկրացի 6 ֆուտբոլիստներ, որոնցից 3-ը Զամբիայից են: Հենց զամբիացի Կասանդեն էլ դարձել է «Փյունիկի» խփած գոլի հեղինակ:

Ստուգողական երկրորդ խաղում «Փյունիկը» խոշոր՝ 5-2 հաշվով պարտության է մատնել Վորոնեժի «Ֆակելին»: Փյունիկցիներից արդյունավետ խաղով աչքի ընկավ Հենրիխ Մխիթարյանը՝ դառնալով հեթ-տրիկի հեղինակ: Մյուս գոլերը մրցակցի դարպասն են խփել Կարեն Դոխոյանն ու Դավիթ Մանոյանը: Մինչեւ Երեւան վերադառնալը «Փյունիկը» Սոչիում եւս մի քանի ստուգողական հանդիպում կանցկացնի:

400 խաղ «Միլանի» գլխավոր մարզչի պաշտոնում

Իտալական «Միլանի» գլխավոր մարզիչ Կառլո Անչելոտին նշանակալի հոբելյան նշեց: Նրա գլխավորությամբ «Միլանը» 400-րդ խաղն անցկացրեց: Մարզչի սաները հիանալի նվեր մատուցեցին Անչելոտիին՝ նրա հոբելյանը նշանավորելով «Բոլոնիայի» նկատմամբ տոնած խոշոր հաշվով հաղթանակով: Հաշիվը բացեց «Ա» սերիայի լավագույն ռմբարկու Մարկո Դի Վայոն՝ առաջ մղելով «Բոլոնիային»: Սակայն հետագայում բրազիլացի Կական 2 անգամ գրավեց մրցակցի դարպասը, որին հաջորդեցին Կլարենս Զեեդորֆի եւ Դեւիդ Բեքհեմի խփած գոլերը: Վերջինս բացեց իր գոլերի թիվը «Միլանում»:

Անչելոտին «Միլանի» ղեկը ստանձնել է 2001-ին: Այդ ընթացքում նրա գլխավորությամբ «Միլանը» երկու անգամ (2003, 2007-ին) նվաճել է չեմպիոնների գավաթը: 49-ամյա Անչելոտիի ցուցանիշը երկրորդն է «Միլանի» պատմության մեջ: Առավել շատ խաղ (459) իտալական ակումբն անցկացրել է Ներեո Ռոկոյի գլխավորությամբ, որը թիմը գլխավորել է անցյալ դարի 60-70-ական թվականներին:

«Ուրախ եմ հոբելյանական՝ 400-րդ խաղում թիմի տոնած հիանալի հաղթանակի համար: Պատրաստ չեմ հայտարարելու, որ ցանկանում եմ եւս 400 խաղում լինել «Միլանի» գլխավոր մարզիչը, սակայն նվազագույնը ցանկանում եմ կրկնել Ռոկոյի ցուցանիշը: Եթե մեզ հաջողվի նման կայուն ու արդյունավետ խաղ ցուցադրել նաեւ հետագա հանդիպումներում, ապա հնարավոր է նվաճենք Իտալիայի չեմպիոնի տիտղոսը: Այսօր մենք հյուրընկալվելիս մեր լավագույն խաղն անցկացրինք: Շնորհիվ Կակայի եւ Պատոյի արագագործության, մեր հարձակումներն ավելի էֆեկտիվ բնույթ ստացան», նշել է Կառլո Անչելոտին:

Չագաեւը երազում է միավորել տիտղոսները

WBA-ի վարկածով գերծանրքաշային կարգում աշխարհի չեմպիոն Ռուսլան Չագաեւն ընթացիկ տարում ծրագրել է միավորել չեմպիոնական գոտիները: Նա այժմ Համբուրգում նախապատրաստվում է Կառլ Դեւիս Դրամոնդի հետ մենամարտին:

«Այն բանից հետո, երբ կհաղթեմ Դրամոնդին, ապա 2-րդ անգամ պարտության կմատնեմ Վալուեւին, նրան կապացուցեմ, թե ով է իսկական չեմպիոնը: Հետագայում ցանկանում եմ միավորել չեմպիոնական բոլոր գոտիները եւ մենամարտել Կլիչկո եղբայրների հետ: Ես հարգում եմ նրանց գերծանրքաշային կարգում հասած նվաճումների համար: Նրանց լավ եմ ճանաչում եւ կարող եմ հաղթել: 2009-ն իմ տարին է լինելու: Մեք Սկելտոնի հետ մենամարտից հետո Դրամոնդի հետ մրցավեճն առաջինն է լինելու: Ես կհաղթեմ նրան: Նա ուժեղ բռնցքամարտիկ է, ուստի նրա հետ մենամարտում պետք է զգույշ լինել: Նա ցանկանում է ինձ նոկաուտի ենթարկել, ինչն անհնար է», հայտարարել է Ռուսլան Չագաեւը:

Չագաեւը WBA-ի վարկածով աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսը նվաճել էր 2007-ի ապրիլի 14-ին՝ միավորներով հաղթելով Նիկոլայ Վալուեւին: Սակայն ոտքի լուրջ վնասվածքի պատճառով Չագաեւն անցյալ տարի չկարողացավ Վալուեւի հետ նախատեսված մենամարտում պաշտպանել ուժեղագույնի իր տիտղոսը: Մենամարտը հետաձգվեց, իսկ Չագաեւին շնորհեցին WBA-ի վարկածով «արձակուրդում աշխարհի չեմպիոնի» տիտղոս: Ներկայում ուզբեկ բռնցքամարտիկն արդեն ապաքինվել է եւ փետրվարի 7-ին գերմանական Ռոստոկ քաղաքում կմենամարտի 33-ամյա կոստառիկացի բռնցքամարտիկ Կառլ Դեւիս Դրամոնդի հետ:

Մենամարտը կկայանա Շտուտգարտում

Որոշվել է WBC-ի վարկածով գերծանր քաշային կարգում աշխարհի չեմպիոն Վիտալի Կլիչկոյի եւ այդ տիտղոսի հավակնորդ Խուան Կառլոս Գոմեսի մենամարտի անցկացման վայրը: Մենամարտը կկայանա մարտի 21-ին Գերմանիայի Շտուտգարտ քաղաքում եւ կցուցադրվի այդ երկրի RTL հեռուստաալիքով:

«Մինչ օրս էլ հնարավոր չէ նկարագրել այն զգացումը, որ ապրեցի Սամյուել Պիտերին հաղթելուց եւ WBC-ի վարկածով աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսը նվաճելուց հետո: Այժմ ոչ մեկին այլեւս չեմ զիջի տիտղոսը: Գոմեսը շատ փորձառու, արագաշարժ եւ դժվարին մրցակից է: Նրան բնավ էլ չեմ թերագնահատում, սակայն չեմպիոնական գոտին կմնա Կլիչկոների ընտանիքում», հայտարարել է Վիտալին: Իսկ ահա Գոմեսն այլ կարծիքի է. «Ափսոսում եմ, որ Վիտալիին շուտով հարկ կլինի բաժանվել աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսից: Ինձանից շատ ջանքեր են պահանջվել, որպեսզի իրավունք ստանամ վիճարկելու աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսը: Տուն կվերադառնամ չեմպիոնական գոտիով»:

էջը պատրաստեց ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

AZG NEW 6.QXD 1/28/2009 10:18 PM Page 1

Հայաստանյան ամսագրային բազմաքանակության մեջ «Նյու մեգ»՝ «Նոր հանդեսի» ներկայությունը նաեւ հօգուտ բազմազանության է: Հանդեսն արդեն մեկ տարի մնում է նույն բարձրության վրա, որն ի սկզբանե սահմանել էր ինքն իր համար եւ ի բավարարումն ընթերցողի պահանջ-ճաշակի: Ի դեպ, վերջինը, հուրախություն շատերիս, արվում է ոչ որպես հլու հնազանդություն, այլ որպես մշակելիք, կրթելիք երեւույթ: Այդ էլ երեւի հենց այն հանգամանքն է, որ ամսագիրը շարունակաբար մնում է ընթերցողի մշտական ուշադրության ներքո: Զարմացնելու, աստղեր վար բերելու նկրտումներ չունեցող այս պարբերականը կայացնելու, նրանց մասին նորը պատմելու մոտեցում է դրսեւորում ամսագիրը: Այնուամենայնիվ չես հասկանում՝ ինչո՞ւ Գուերայի հետ զրուցելով նրա երիտասարդ, գեղեցիկ մուսայի, կնոջ՝ Լորայի մասին ցուցադրում են միայն ռեժիսորի շատ հաջողված լուսանկարները, կամ ինչո՞ւ է ապրիլյան համարում Ջիգարխանյանի հետ Հայոց մեծ եղեռնին չառնչվող զրույցն ուղեկցվում դերասանին սգվոր պատկերող լուսանկարներով:

Վերոնշյալ ու շատ այլ հարցերի պատասխանները հանդեսը հեղինակող կազմը հավանաբար կիմանա, քանի որ ակնհայտ է, որ համարից համար ավելի հստակ հստականիշներով, տեսք ու բովանդակությամբ բրենդաշենք, որ սա մեր երկիրն է», Ռուբեն Հախվերդյան. «Ես սիրում եմ. էս խոսքերը...», կոմպոզիտոր Մարտին Վարդազարյան. «Բացել եմ աչքերս՝ տեսել եմ Երեւանը», թավջութակահար Մեդեա Աբրահամյան. «Ես զգում եմ իմ քաղաքը»... Սա էլ վառ ապացույց, որ կյանքի ընթացքը մեծապես տարբեր է քաղաքամայրում ու դրանից անդին: Բայց եւ ակնհայտ է, որ Երեւանի հանդեպ այսկերպ արտահայտած սիրուն հավատում ես ու լինելիությամբ ոգեւորվում՝ ի տարբերություն քաղաքի այս ու այն փողոցում տեղադրված վահանակներից հայտնիների փաղանգի շինծու կամ անկեղծ ժպիտով սիրո խոստովանությունների: Փոխարենը նույն այդ Փարիզի, Նորմանդիայի եւ այլնի կողքին ներկայացվում են նաեւ Հայաստանի բնական եւ հանգստավայրերի՝ Դիլիջանի, Սեւանի յուրահատկությունները: Ի վերջո, Ռիալթոյի կամրջին չէ միայն, որ կարելի է պչրուհու անմոռանալի հայացքի ակնթարթային ականատես- սիրահարը լինել, չէ՞: Ու ամսագրի էջերում հայն ու իրանցին, վրացին... պատմում են միմյանց երկրների եւ իրենց մասին՝ իմացությունների կենցաղայնությունն ու մակերեսայնությունը ցույց տալով, որ չիմացությունից, իհարկե, լավ է, եւ միաժամանակ երկրիս դիվանագիտական կորպուսի բացթողումներն ու հաջողությունները փաստելու յուրօրինակ ձեւ:

«...և՛ բերելու, և՛ դիտելու, և՛ ընթերցելու համար»

newmag
փնտրե՛ք նորը

կարողանում է մնալ հայաստանյան իրադարձությունների կիզակետում եւ ներկայացնել այն ամենը, ինչ կարելի է տեղավորել հետաքրքրականի, ճանաչողականի, մատչելիի ու գրավիչի շրջանակներում:

Սակայն եթե ոչ բազում բարեհաճություններ վայելող եւ լայն հնարավորություններ ունեցող, ապա էլ ո՞ր ամսագիրը պիտի աշխատեր այդ կերպ: Չէ՞ որ իրական բարձրաշխարհիկների հետ զրույցի երբեմն միակ հնարավորությունը հենց «Հայլուրի» լրագրողներին է տրվում, որոնց մեծ մասը թղթակցում է նաեւ «Նյու մեգ»-ին ու ներկայացվում որպես երկրիս հմուտ լրագրական կազմ:

«Նյու մեգ»-ի ընթերցողը հնարավորություն է ստանում լրագրողի միջոցով զրուցելու այնպիսի անձանց հետ, ում մտածողությունը, աշխարհայացքը, ստեղծագործությունը, ճաշակն ու վարվելակերպը մշակույթ ձեւավորող են եւ ում հետ հայաստանաբնակի տեսությունը իրադարձություն է: Այդ շարքում են դարաշրջանի հռչակավոր Շառլ Ազնավուրի, իտալացի ճանաչված կինոռեժիսոր Տոնինո Գուերայի, լեգենդար Արմեն Ջիգարխանյանի, գերմանացի հայտնի կինոռեժիսոր Վիմ Վենդերսի եւ այլոց հետ ամսագրի զրույցները: Դրանցում արդեն իսկ համաշխարհային հասարակության աչքից չվրիպող գործունեություն ծավալող մարդկանց ներգող «Նոր հանդեսը»՝ անդրադառնալով կյանքի հաճելի ու տհաճ իրողություններին, այնուամենայնիվ պատշաճը գիտի մարդկային մերկությունն ու ստրիպթիզը գեղագիտորեն ու ակնահաճո ներկայացնելու չափ: Վերջինն ապացուցվում է լուսանկարների տարբեր շարքերով:

Վաղուց աքսիոմայի ուժ ստացած մտքերի, իմաստնությունների ընտրանի է ներկայացնում նաեւ ամսագիրը ու շնորհիվ ձեւավորման՝ կարողանում դրանք շահեկանորեն ընդգծել եւ որպես այսօր հայտնաբերված գաղափար մատուցել: Ներկայիս Հայաստանի ու հատկապես մայրաքաղաքի դիմագիծն էլ, մեկը մյուսին հաջորդելով, ուրվագծում են մերօրյա վաստակաշատ ու հայտնի մարդիկ՝ արտահայտելով իրենց վերաբերմունքը: Դերասան Վլադիմիր Մսրյան. «Ես միշտ էլ սիրել եմ այս քաղաքը», ճարտարապետ Հրաչյա Պետրոսյան. «Հայաստանը միայն Երեւանը չէ», արվեստաբան Հենրիկ Իգիթյան. «Պետք է հի-

«աստղաբույլի» ներկայությունն էլ «Նյու մեգ»-ում հիմնավորվում է ինֆորմացիոն առիթով ու դրա շնորհիվ էլ աչք չի ծակում. Եվրոտեսիլը՝ Սիրուշոյի, Լեոնիդ Ենգիբարյանի գրական ժառանգությունը տեսանելի դարձնելը «32-ի» տղաների ներկայության հիմքն են ամսագրում:

Ազգային փոքրամասնությունները, մոտ ու հեռու արտասահմաններն էլ իրենց իրականության արտացոլքն են գտնում ամսագրում՝ Հայաստանի հետ զուգահեռվելով ու առանց մեկնաբանությունների, կամ առանց այդ զուգահեռման, բայց անձնական վերաբերմունքի, տպավորության ու մեկնաբանության արտահայտմամբ: Երկու դեպքում էլ ներկայացվող նյութերը տարբեր մոտեցումներով նպաստում են մոտ ու հեռու հարեւանին ճանաչել-հասկանալուն: Արտասահմաններում սիրահարության, գեղագիտական մոտեցումների մշակման, պատմական անցյալը ակնառու կերպով պահպանած վայրերի՝ Վենետիկի,

Սեփական օրենքներով ապրող՝ օրենքից դուրս հեղինակությունների մասին էլ ամսագիրը պատմում է. հասարակության լայն շրջանակների հետաքրքրությունները բավարարելու միտումով: Դե, ամենահաս գովազդն էլ առկա է ու ողջ իր դրական-բացասականությամբ ասելիք ունի թերեւս անխտիր բոլոր ընթերցողներին, բայց եւ մի ցցուն տարբերություն էլ ունի. «Փնտրե՛ք նորը» կարգախոսով առաջնորդվող «Նյու մեգ»-ը: Այն եզակի է մի հանգամանքով էլ՝ չի խորշում սեփական հիմնադիր հրատարակիչ «Ուլիս Մեդիա» ընկերության նախագահի լուսանկարը զետեղել իր էջերի ամենատարբեր գովազդներում՝ նույն մարդուն տարբեր կերպարներում ցույց տալու հաճախականությունը անհարիր դարձնելու չափ:

Սեփական հրատարակության որակն ու տպաքանակը օգտագործված թղթի քաշի, բովանդակության ընտրությունն ու հետաքրքրականությունը մերժված նյութերի քանակի ընդգծմամբ գովազդող «Նյու մեգ»-ը տպագիր ժամանցի բազմազանություն ներառող հանդես է, որը իր ընթերցողին մատուցում է «take it easy»՝ թեթեւ նայիր կյանքին սկզբունքը ամեն ինչում: Առավել գնահատելի կլինի առկա թերությունների հաղթահարումը:

Նույն նպատակով էլ տպավորություններս հրապարակած ընթերցող՝

ՆԱՆԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

Փառքի սրահ Էջմիածնում

Երեկ Բանակի օրվա կապակցությամբ Էջմիածնի ԵԿՄ տարածքային բաժանմունքում բացվեց Փառքի սրահ, որը մեր նորագույն պատմության հերոսական էջերից է: Միջոցառումը մեկնարկեց Մայր աթոռի դիվանապետ Արշակ եպիսկոպոս Խաչատրյանի օրհնությամբ: Թանգարանի բացմանը ներկա էին երկրապահներ Հայաստանի տարբեր մարզերից, անվանի մտավորականներ, դերասաններ: Դերասանուհի Վարդուհի Վարդերեսյանը իր ելույթում կարեւորեց բանակի դերն ու հավելեց, որ երիտասարդ սերունդը պարտավոր է հիշել մերօրյա հաղթանակը կերտած բոլոր քաջերին:

Թանգարանում ներկայացված էին ոչ միայն 1989-1994թթ. երկրապահ տարբեր ջոկատների սխրագործությունների լուսանկարները, նամակներն ու անձնական իրերը, այլեւ 20-րդ դարասկզբին թուրքերի դեմ մարտնչած հայ ֆիդայիների նկարներ, 2-րդ աշխարհամարտին հայերի մասնակցությունը փաստող վավերագրեր:

«Ռազմահայրենասիրական դաստիարակությունը ԵԿՄ հիմնարար սկզբունքներից է: Թանգարանում կտեսնեք Արցախի ազատագրմանը մասնակցած տղաների անձնական իրերը: Զոհված տղաներից շատերի ընկերներն այս զենքերը, նամակներն ու իրերը որպես սրբազան մասունք պահում էին իրենց տներում: Վստահ եմ, որ նրանցից յուրաքանչյուրն իր արժանվույն տեղն է գտել թանգարանում: Սա փոքրիկ թանգարան է, որի նմուշները առաջիկայում կշատանան», «Ազգ»-ի հետ զրույցում ասաց ԵԿՄ վարչության նախագահ, Արցախի հերոս Մանվել Գրիգորյանը:

Հ. Հ.

Լույս է տեսել չիմքագրված բառարան

Խոսքը կենսաբան Սամվել Բալոյանի «Բնապահպանական նշանակության տերմինների եւ բառակապակցությունների բառարան»-ի մասին է:

Մի կողմ թողնենք այն, թե սույն բառարանը տվյալ բնագավառի մասնագետների համար որքանով է արժեքավոր ու փնտրված, եւ ներկայացնենք լեզվի տեսչության մասնագետների կողմից բառարանում գտնված լեզվական սխալները:

Ընդամենը 510 միավոր պարունակող այս բառարանը լեցուն է հարյուրավոր կետադրական, ուղղագրական, ոճական սխալներով: Դիցուք՝ դրանցից մի քանիսը:

«21-րդ դարը աչքի է ընկնում տեղական եւ համամոլորակային նշանակության բնապահպանական հիմնախնդիրների լուծման անհրաժեշտությամբ...»: Ի՞նչ է նշանակում՝ տեղական եւ համամոլորակային: Ո՞րն է այդ տեղը եւ ո՞ր մոլորակի մասին է խոսքը: Եթե առաջին դեպքում խոսքը մեր հանրապետության մասին է, ապա 21-րդ դարը դժվար թե աչքի ընկներ մեր հանրապետության բնապահպանական խնդիրներով: Իսկ ինչ վերաբերում է «համամոլորակային»-ին, ապա գուցե նշվեր, թե տիեզերքի հատկապես որ մոլորակի մասին է խոսքը:

«...անհրաժեշտ է օգտագործել բնության մասին գիտության լայն համալիրը»: Համալիրը լայն կամ նեղ չի լինում:

«Դրան հասնելու համար սկզբունքային բեկման անհրաժեշտություն ունի... »: Խոսքը, անշուշտ, սկզբունքների բեկման մասին է, այլ ոչ՝ սկզբունքային բեկման:

«...յուրաքանչյուրը հանդիսանում է ինքնուրույն գիտություն»: Գիտությունը ինքնուրույն կամ ոչ այդպիսին չի լինում: Կարծում ենք՝ խոսքը առանձին գիտության մասին է:

Կարդում ենք, եւ ոչ մեկ անգամ՝ «մակերեւույթային հոսք»: Ինչ-ինչ, բայց կենսաբանը նշված բառը պետք է որ ճիշտ գրեր՝ «մակերեւութային»:

«Բնապահպանական ու բնօգտագործման վճար վճարողների...»: Տգեղ կրկնություն, որից կարելի էր խուսափել՝ առաջին «վճար»-ի փոխարեն «վարձ» կամ «գումար» գրելով:

«...անձ, որը պատասխանատու է շրջակա միջավայրի աղտոտման համար»: Ստացվում է, որ անձը պատասխանատու է, որ աղտոտի շրջակա միջավայրը: Պետք է լիներ՝ «...անձ, որը կրում է շրջակա միջավայրի աղտոտման պատասխանատվությունը»:

«Շրջակա բնական միջավայր աղտոտող նյութերի ներմուծման արագություն»: Նախադասության ձեւակերպումը մտքի շփոթ է առաջացնում: Ճիշտ կլիներ՝ «Աղտոտող նյութերի՝ շրջակա բնական միջավայր ներմուծվելու արագություն»:

«...տարածքը շրջափակվում է այնքան ժամանակ, որն անհրաժեշտ է աղտոտման աստիճանի բնական նվազեցման համար»: Ոչ թե՝ «որն» անհրաժեշտ է, այլ՝ «որքան որ» անհրաժեշտ է:

«Անտառային հրդեհներ» բառակապակցությունը բառարանում բացատրվում է այսպես. «լանդշաֆտային հրդեհների տարատեսակ, որի ժամանակ հրդեհը տարերայնորեն տարածվում է...»: Ստացվում է՝ հրդեհը այն է, երբ հրդեհը տարածվում է...: Նման անհեթեթ մտքից խուսափելու համար պետք էր գրել. «... հրդեհների տարատեսակ, որի դեպքում կրակը տարերայնորեն տարածվում է...»:

«Ձկնորսություն» տերմինը բացատրվում է այսպես. «օրենսդրությամբ կարգավորվող ձկան ձեռք բերում»: Ձուկ ձեռք բերել կարելի է օրենսդրությամբ կարգավորվող տարբեր ձեւերով (օրինակ՝ գնելով): Տվյալ դեպքում խոսքը օրենսդրությամբ կարգավորվող ձկան որսի մասին է, եւ հենց այդպես էլ պետք էր գրել:

Բառարանում, որը նպատակ ունի հայերենացնելու կամ բացատրելու օտար տերմինները, տեղ են գտել բազմաթիվ օտար տերմիններ, որոնց հայերեն տարբերակները վաղուց կան: Օրինակ՝ պաշարների փոխարեն՝ ռեսուրսներ, համաձայնության փոխարեն՝ կոնվենցիա, միացքի փոխարեն՝ ագրեգատ եւ այլն:

Իսկ վերջում կարդում ենք Բալոյանի կենսագրությունը. հարուստ կենսագրություն, որի շարադրանքը, ցավոք, նույնքան հարուստ է լեզվական սխալներով:

Մերօրյա հրատարակություններում լեզվական սխալներ գտնելը դժվար չէ եւ, ցավոք, արդեն ոչ էլ զարմանալի: Բայց ցավալի ու նաեւ զարմանալի է դրանցով ողողված տեսնել բառարանը, որը քերականականորեն նորմատիվ է:

ԵՐԱԶԻԿ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ
Լեզվի պետական տեսչություն

ԿՈՐՈՒՍՏ

Վախճանվել է Ջոն Ափդայկը

Թոքերի քաղցկեղից 76 տարեկանում Բեւերլի Ֆարմում (Մասաչուսեթս) վախճանվել է Պուլիցերյան 2 մրցանակի արժանացած, բեղուն գրչի տեր, բազմագիտակ գրող Ջոն Ափդայկը:

Նա ծնվել է 1932-ին Շիլինգտոնում (Փենսիլվանիա) ուսուցչի ընտանիքում: Մայրը՝ հանրախանութի վաճառողուհի, երազել է գրել:

1954-ին Ջոնն ավարտել է Հարվարդի համալսարանը: Մեկ տարի Օքսֆորդի «Ռասկին» գեղեցիկ արվեստների դպրոցը հաճախելուց հետո, աշխատակցել է «Նյու Յորքըր» հանդեսին: Գրախոսել է բազմաթիվ գրքեր: 1950-ականների ավարտին նա

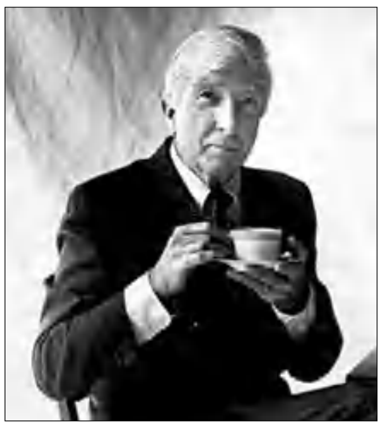

արդեն հրատարակել էր պատմվածքների եւ բանաստեղծությունների մեկական հավաքածու եւ գրել իր առաջին վեպը՝ «Անկելանոցի տոնավաճառը»: Դրանց հետեւեց «Ճագարների» շարքը, որոնցից առաջինը՝ «Ճագար, փախի՛ր» (1960) գիրքն արձանագրեց մեծ հաջողություն եւ ունեցավ իր հաջորդները՝ «Ճագարը վերագտնում է իրեն» (1970), «Ճագարը հարուստ է» (1980) եւ «Ճագարը հանգստանում է» (1990): Դրանցում «Ճագար» մականունով հերոսի՝ Հարրի Էնգստրոմի մերթ հաջողակ, մերթ ձախորդ կենսագրությունն է հյուսվում»:

Նրա մյուս գործերի շարքում կարելի է նշել «Կենտավրոսը», «Կիրակիների ամիսը», «Ահաբեկիչը», «Իսթվիկի այրիները», «Հովտաշուշանների գեղեցկության մեջ» եւ «Գնալու երկար ճանապարհը»:

Ափդայկը հետպատերազմյան շրջանի ամերիկյան առավել աչքի ընկած արձակագիրներից էր: Նրա հերոսները կյանքում իրենց տեղը որոնող պատանիներ են: Նրա ստեղծագործական գլխավոր միտումը եղել է երիտասարդ եւ ավագ սերնդի բարոյական նկարագրերի բացահայտումը: Ինքը՝ Ափդայկը դավանել է բողոքականությունը եւ կանոնավոր կերպով եկեղեցի է հաճախել: «Հակված եմ ընդունելու գիտնականների բացատրությունները, նրանց ջանքերն ավելի լավ հասկանալու ատոմների եւ մոլեկուլների կառուցվածքը, բայց չեմ կարող դեպի անհավատություն այդ քայլը կատարել եւ ասել. «Խլի՛ր օրվա հնարավորությունը» եւ ապրիր բախտն ուղեկից ունենալով քեզ», ասել է նա մի հարցազրույցի ժամանակ:

Նա իր վեպում եւ կարճ պատմվածքներում (որոնք ամփոփված են «Միեւնույն դուռը», «Աղավնու փետուրները», «Երաժշտության դպրոցը» եւ «Թանգարաններ եւ կանայք» ժողովածուներում) ներկայացրել է իր ժամանակակիցների մտահոգությունները մարդու իրավունքների, կանանց ազատագրական շարժումների եւ պատերազմների (հատկապես Վիետնամի) վերաբերյալ: Ունի սահուն, պոետիկ ոճ: Հեղձանքի (ասթմա) եւ մաշկային հիվանդությունների դեմ պայքարել է գրելով եւ գծանկարներ կատարելով:

Հ. ԾՈՒԼԻԿՅԱՆ

ՈՒՍԱՆՈՂԱԿԱՆ-ԱՇԱԿԵՐՏԱԿԱՆ ՄՐՑՈՒՅԹ

ԿԱՐԳ

«Մենք եղել ենք, մենք կանք, մենք կլինենք» խորագրով ուսանողների եւ աշակերտների համար անցկացվող՝ «Իմ հեռու, իմ մոտիկ, իմ սուրբ Հայաստան» թեմայով լավագույն գրական ստեղծագործության ամենամյա միջազգային մրցույթի

1. Ընդհանուր դրույթներ.

1.1 Ներկա դրույթները որոշում են «Մենք եղել ենք, մենք կանք, մենք կլինենք» խորագրով «Իմ հեռու, իմ մոտիկ, իմ սուրբ Հայաստան» թեմայով անցկացվող ամենամյա միջազգային գրական մրցույթի կարգավիճակը, նպատակները, խնդիրներն ու անցկացման կարգը:

1.2 Մրցույթի հիմնական նպատակն է Հայաստանի, Արցախի եւ հայկական սփյուռքի ուսանողներին ու աշակերտներին հաղորդակից դարձնել հայ ժողովրդի պատմական անցյալին, հավաս սերմանել նրա ապագայի հանդեպ: Մրցույթը կնպաստի Հայաստան-սփյուռք հարաբերությունների զարգացմանը, ազգային միասնության ապահովմանը, խթան կհանդիսանա հայապահպանման գործին, կօժանդակի հայ մշակույթի, հայոց լեզվի եւ հայ ժողովրդի պատմության ճանաչմանն ու տարածմանը:

1.3 Մրցույթն անցկացվում է Համաշխարհային հայկական կոնգրեսի եւ Ռուսաստանի հայերի միության կողմից՝ ՀՀ կրթության եւ գիտության նախարարության աջակցությամբ:

1.4 Մրցույթն անցկացվում է 2009 թվականի փետրվարի 15-ից մինչեւ հունիսի 1-ը:

2. Մրցույթի պայմանները.

2.1 Մրցույթին կարող են մասնակցել Հայաստանի Հանրապետության, Արցախի եւ հայկական սփյուռքի ուսանողներն ու բարձր դասարանների աշակերտները:

2.2 Յուրաքանչյուր մասնակից իրավունք ունի մրցույթին մասնակցել մեկ ստեղծագործությամբ՝ շարադրությամբ, բանաստեղծությամբ, պատմվածքով, ակնարկով, հրապարակախոսությամբ եւ այլն:

2.3 Մրցույթին մասնակցելու իրավունք են ստանում միայն նշված ժամկետում ուղարկված, թեմային ներկայացվող պահանջներին համապատասխանող, համակարգչով հավաքված աշխատանքները:

2.4. Մրցույթին ներկայացված աշխատանքները պետք է բացահայտեն առաջարկվող թեմայի՝ «Իմ հեռու, իմ մոտիկ, իմ սուրբ Հայաստան » կարեւորությունը հայերիս համար, այն, որ այս գաղափարի շուրջն էլ պետք է միավորվեն աշխարհով մեկ սփռված հայերը:

Ցանկալի է, որ մրցույթի մասնակիցներն իրենց աշխատանքներում կարողանան ներկայացնել՝ ինչպես են պատկերացնում իրենց ներդրումը մեր հայրենիքի բարգավաճման, միասնական պետականության պահպանման գործընթացում:

3. Մրցույթի կազմակերպման եւ անցկացման կարգը.

3.1 Մրցույթն անցկացնելու նպատակով ձեւավորվում է կազմկոմիտե:

3.2 Կազմկոմիտեն ձեւավորում է աշխատանքային հանձնախումբ, հաստատում կազմը, ամփոփում մրցույթի արդյունքները:

3.3 Աշխատանքային հանձնախումբը.

✔ մշակում է աշխատանքների գնահատման չափանիշները,

✔ սահմանում է մրցանակային տեղերը եւ անվանակարգերը,

✔ ստուգում եւ գնահատում է աշխատանքները,

✔ որոշում է հաղթողներին եւ ներկայացնում կազմկոմիտեի քննարկմանը:

3.4 Ուղարկված աշխատանքները չեն գրախոսվում եւ չեն վերադարձվում:

3.5 Մրցույթի կազմակերպիչներն իրենց իրավունք են վերապահում անհրաժեշտության դեպքում համապատասխան փոփոխություններ կատարել մրցույթի անցկացման կարգում:

3.6 Մրցույթի արդյունքները ուսանողների եւ աշակերտների համար կամփոփվեն առանձին-առանձին:

4. Հաղթողների պարգեւատրումը.

4.1 Մրցույթում առաջին երեք տեղերը շահած ուսանողները եւ աշակերտները կպարգեւատրվեն համակարգիչներով, իսկ առանձին անվանակարգերում հաղթողները՝ արժեքավոր նվերներով, պատվոգրերով: Լավագույն աշխատանքները կհրապարակվեն առանձին ժողովածուով:

4.2 Մրցույթի արդյունքների ամփոփման եւ հաղթողների պարգեւատրման արարողությունը տեղի կունենա Երեւանում, 2009 թվականի հոկտեմբերին՝ «Համաշխարհային հայկական կոնգրեսի եւ Ռուսաստանի հայերի միության օրերը Հայաստանում եւ Արցախում» ծրագրի շրջանակներում:

5. Մրցութային աշխատանքին ներկայացվող պահանջները.

5.1 Ներկայացվող աշխատանքները պետք է լինեն գրագետ, հստակ, տրված թեմային համապատասխան:

5.2 Մրցութային աշխատանքները կարելի է ներկայացնել հայերեն, ռուսերեն եւ անգլերեն, մինչեւ 2009 թվականի հունիսի 1-ը /Հայաստանից, Արցախից եւ ԱՊՀ երկրներից ներկայացված աշխատանքներն ընդունվում են միայն հայերեն եւ ռուսերեն, անգլերեն աշխատանքներ ընդունվում են միայն հեռավոր արտերկրից/:

5.3 Ներկայացված աշխատանքների ծավալը չպետք է գերազանցի 4 համակարգչային էջը:

5.4 Աշխատանքները կարող են ներկայացվել նաեւ էլեկտրոնային տարբերակով (Word ֆորմատով (*.doc, *.rtf) Windows-ի համար), վերին եւ ստորին լուսանցքները՝ 2սմ, աջ եւ ձախ լուսանցքները՝ 2.5սմ, կարմիր տողը՝ 1.25սմ, տպատառի չափը՝ 14 pt, ինտերվալը՝ 1: Աշխատանքները կարող են ներկայացվել նաեւ անձամբ կամ ուղարկվել փոստով:

5.5 Պարտադիր է ունենալ տիտղոսաթերթ, որտեղ պետք է նշված լինի.

✔ Ազգանուն

✔ Անուն

✔ Հայրանուն

✔ Ծննդյան թիվը

✔ Հասցեն

✔ Հեռախոսը

✔ Էլեկտրոնային փոստի հասցեն

✔ Ուսումնական հաստատության անվանումը եւ վայրը

6. Աշխատանքները կարող եք ուղարկել հետեւյալ հասցեներով.

Հայաստանի Հանրապետություն, Երեւան, Տերյան 69, 4 հարկ
Հեռ. +(37410) 510442
Ֆաքս (37410) 510441
E-mail: vladis @ netsys.am
Հայաստանի Հանրապետություն, Երեւան, Գլխավոր պողոտա, Կառավարության III շենք,
ՀՀ ԿԳ նախարարություն, հանրակրթության վարչություն, 611 սենյակ:

ՄՐՑՈՒՅԹԻ ԿԱԶՄԿՈՄԻՏԵ

«Էկոնոմիկա եւ Իրավունք» ամսագիր

Ինչպես անթերի վարել հաշվապահությունը եւ խուսափել հաշվապահական, հարկային եւ իրավաբանական սխալներից

Օրենսդրական նորություններ Պարզաբանումներ Խորհրդատվություն

Էկոնոմիկա եւ Իրավունք- ամսագիր ղեկավարների եւ մասնագետների համար

Բաժանորդագրվելու համար զանգահարեք ***54-24-81, 54-74-81***

ԸՆԹԱՆՈՒՄ Է
Ազգ - Ի
ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

Կարող եք դիմել

✔ «Հայ մամուլ» ՓԲԸ *450-761, 450-671*

✔ «Պրես Ստենդ» ՍՊԸ *522-199, 544-199*

✔ «Բլից-Մեդիա» ՍՊԸ *525-301, 581-713*

✔ «Պրես-Ասստշե» ՍՊԸ *270-222, 278-255*

✔ «Հայփոստ» ՊՓԲԸ *514-546, 514-547*

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար զանգահարել խմբագրություն՝ ***58-29-60*** հեռախոսահամարով:

ՏՐՎՈՒՄ Է ՎԱՐՁՈՎ

մեկ սենյականոց բնակարան Տիգրան Մեծ պողոտայում: Արեւկող է, կահավորված, ապահովված է տաք եւ սառը մշտական ջրով:

Զանգահարել 57-62-67, (091) 01-69-17:

ՏՐՎՈՒՄ Է ՎԱՐՁՈՎ

տարածք 90 քմ նորոգված, սանհանգույցով, կենտրոնական նոտարի հարեւանությամբ: Առանց միջնորդի:

Հեռ. (091) 40-33-38

www.
azg.am

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-29-60

Լրատվական գործունէութիւն իրականացնող՝ «Ազգ օրաթերթ» ՍՊԸ, Երեւան, Հանրապետութեան 47: Պետական գրանցման վկայականի համարը՝ 02 Ա N 047261, տրուած՝ 17.02.00 թ.:
Թողարկման պատասխանատու, գլխ. խմբ. Յակոբ Աւետիքեան: Տպաքանակ՝ 3000, ստորագրուած է տպագրութեան՝ 28.01.2009, գինը՝ 100 դրամ, տպագրւում է «Նոյյան Տապան» ՍՊԸ տպարանում՝ Իսահակեան 28: